veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

REGIONAAL DEKKINGS- EN SPREIDINGSPLAN 2025-2028

COLOFON

Het dekkings- en spreidingsplan 2025-2028 is opgesteld in opdracht van Carla Kats en Olav Strotmann.

Datum vaststelling
Vastgesteld op 12 december 2024 door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

Redactie
Projectleider: Leo van Ruiven
Medeauteurs Adriaan Westland, Richard Holtman, Thari Hazelaar, William Qualm en Carola van Ingen

Beheer
Het beheer van het dekkings- en spreidingsplan ligt bij Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Contactgegevens
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 4
Kenschets Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland 4
Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen 5
Relatie met het risicoprofiel 6
Leeswijzer 9
Dekking bijstellen | Processtap 1 10
Interne ontwikkelingen 10
Interne ontwikkelingen 10
Externe ontwikkelingen 13
Dekking beschrijven | Processtap 2 16
Beschrijving onderdelen snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk 16
Dekking beoordelen | Processtap 3 24
Indeling gebieden in categorieën Gebiedsgerichte Opkomsttijden) 24
Beoordeling van de basisbrandweerzorg 25
Aandachtsgebieden 28
Risicogericht werken 30
Voorlichting en campagnes voor een risicobewuste samenleving 30
Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing 30
Een sluitende veiligheidsketen 31
Regionale conclusies en aanbevelingen 31
Dekkings- en spreidingsplan vaststellen | Processtap 4 32
Uitvoering bijstellen | Processtap 5 33
Dekking uitvoeren en beoordelen | Processtap 6 en 7 34

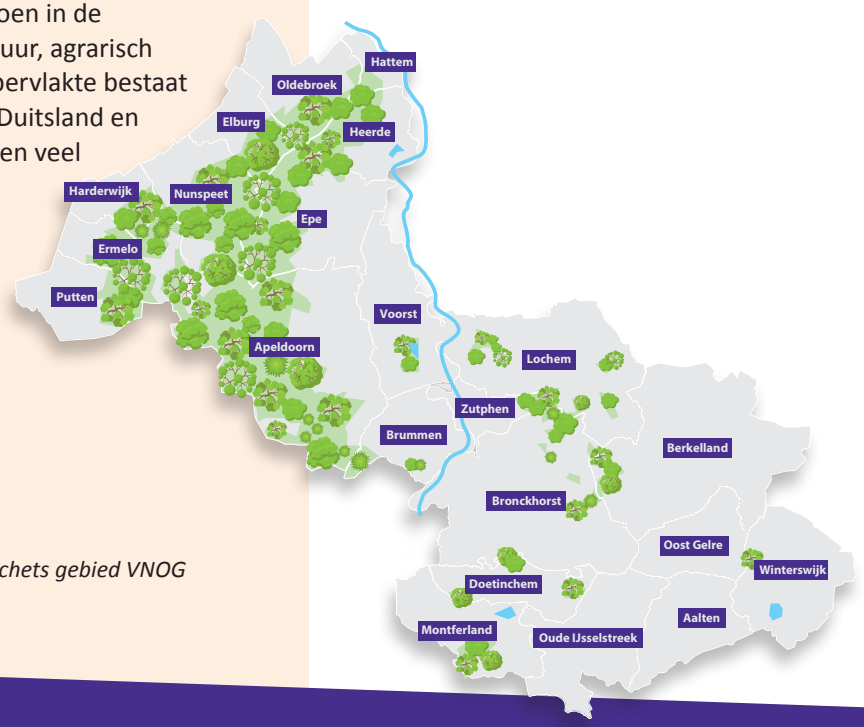
Bijlage 1 Overzicht materieel per post 35
Bijlage 2a Technische uitgangspunten berekeningen 38
Rekensysteem 38
Bijlage 2b Relevante bestuurlijke besluiten 40
Bijlage 3 Opkomstprestaties 41
Bijlage 4 Repressieve dekking van de overige kerntaakgebieden 43
4a. Beoordeling operationele prestatie bij hulpverlening 43
4b. Beoordeling operationele prestatie van het redvoertuig 44
4c. Beoordeling operationele prestaties bij waterongevallen 45
4d. Beoordeling operationele prestaties bij watertransportsystemen 47
4e. Beoordeling operationele prestaties bij natuurbranden 48
4f. Beoordeling operationele prestaties bij incidentbestrijding gevaarlijke stoffen 50
4g. Beoordeling operationele prestatie van Redding Groot Vee 51
4h. Beoordeling operationele prestatie van Schuimblusvoertuigen 52
Bijlage 5 Aandachtsobjecten 53
1. Oude binnenstad 53
2. Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen 53
3. Hoge woongebouwen 54
4. Portiekwoningen 54

INLEIDING

Vanuit de Wet veiligheidsregio's is ons bestuur verplicht om elke vier jaar een dekkings- en spreidingsplan voor de (basis) brandweerzorg vast te stellen. Hierin onderzoeken wij hoe de operationele prestaties van de brandweer zich verhouden tot de daaraan gestelde eisen. Ieder half jaar houden we ons Algemeen Bestuur op de hoogte van de operationele prestaties van de brandweer, met een prestatiekaart.

Kenschets Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Onze regio bestaat uit 22 gemeenten. De regio is te typeren als een plattelandsregio met een aantal stedelijke kernen. De totale oppervlakte van het gebied bedraagt (ruim) 3.000 km² en er wonen ruim 842.000 mensen. In de zomer verblijven daarnaast circa 0,9 miljoen recreanten op de Veluwe en circa 0,5 miljoen in de Achterhoek. Noord- en Oost-Gelderland kent veel natuur, agrarisch en recreatief gebied. Ongeveer 25% van de totale oppervlakte bestaat uit bos en heide. De regio ligt aan de landsgrens met Duitsland en wordt doorsneden door de IJssel. Binnen VNOG worden veel (grote) evenementen georganiseerd. Ook zijn er veel recreatieparken en zorginstellingen. De regio telt verschillende risicovolle milieulocaties, waaronder zes SEVESO-inrichtingen (op acht locaties). Dit zijn bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn boven een bepaalde drempelwaarde en die vallen onder de werking van de SEVESO 3-richtlijn.

Figuur 1 Kenschets gebied VNOG

In onze planvorming en activiteiten houden we rekening met maatschappelijke ontwikkelingen. In onze regio is bijvoorbeeld sprake van een toenemende druk op de zorg door een vergrijzende bevolking. Ook verandert het zorglandschap door centralisatie van de meer complexe zorg. Er is een toename van toerisme in natuurgebieden. Daarnaast worden we in de regio geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatverandering en het effect daarvan op extreem weer, overstromingen en het natuurbrandrisico. De kans op infectieziekten, die zich kunnen ontwikkelen tot een pandemie, heeft zich met de uitbraak van het coronavirus in 2020 daadwerkelijk voorgedaan. Ook polarisatie, wat verstoringen in de openbare orde kan veroorzaken, digitale verstoringen en cybercrime dragen bij aan het veranderende risicobeeld. Deze aspecten zijn van invloed op de taakuitoefening van ons als veiligheidsregio en spelen een belangrijke rol bij het inrichten van de organisatie. Het regionaal risicoprofiel is hierin leidend.

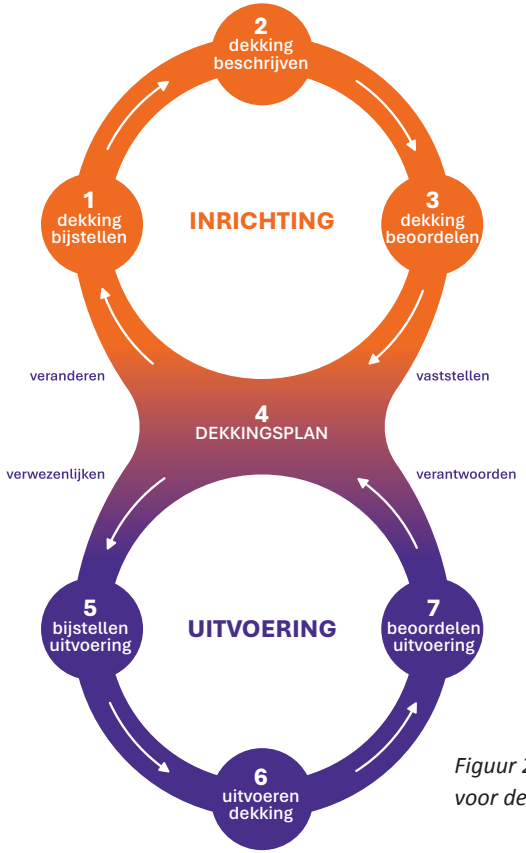
- 22 gemeenten
- 3.000 km² oppervlakte
- 842.000 inwoners
- 1,4 miljoen recreanten
- 25% bos en heide
- 1 regionaal vliegveld
- 4 snelwegen
- 15 categorie C-evenementen
- 5 ziekenhuizen
- 400 huisartsen

Met de omliggende veiligheidsregio's (IJsselland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Twente – samen Oost -) en Defensie hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt op het gebied van brandweerinzet. Een voorbeeld hiervan is het gezamenlijk oefenen in natuurbrandbestrijding. We nemen ook deel aan de Samij (Samenwerkingsregeling Incident-bestrijding IJsselmeergebied) in verband met de randmeren. Daarnaast is er een grensoverstijgende samenwerking met de gemeente Bocholt (D) (Dinxperlo-Süderwick).

Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen

In de afgelopen jaren is door het Veiligheidsberaad en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), in afstemming met het ministerie van Justitie en Veiligheid, de vakbonden en de Vereniging van brandweervrijwilligers (VBV), gewerkt aan een nieuwe (landelijke) systematiek voor het opstellen van dekkingsplannen. Deze systematiek is vastgelegd in een handreiking en draagt bij aan een uniforme landelijke werkwijze en realistische opkomsttijden.
De handreiking bestaat uit het beschrijven van het dekkingsplanproces (inclusief rekenvoorschriften) en beoordelingskaders voor gebiedsgerichte opkomsttijden, slagkracht en grootschalig brandweeroptreden. Het proces bestaat uit zeven stappen waarmee de brandweer cyclisch de inrichtings- en uitvoeringsfase van het dekkings- en spreidingsplan doorloopt. Het vormt een PDCA-cyclus (plan-do-check-act) voor het beoordelen van de geleverde brandweerzorg ten opzichte van de verwachte basisbrandweerzorg in de vorm van opkomsttijden.

De minister van Justitie en Veiligheid heeft de handreiking omarmd. Dit markeert het einde van het systeem van objectgerichte opkomsttijden en de overgang op de systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Ondanks dat onze veiligheidsregio niet tot de pilot behoorde is het dekkings- en spreidingsplan VNOG 2021-2024 op het gedachtegoed van gebiedsgerichte opkomsttijden geschreven.

Figuur 2 Landelijke systematiek voor dekkingsplannen

In 2022 hebben we in de herziening handreiking versie 3.0 een aanvulling opgenomen in de vorm van aandachtsgebieden en aandachtsobjecten. Het nieuwe kader voor gebiedsgerichte opkomsttijden zorgt voor een eenduidige werkwijze en landelijke regels omtrent het minimumniveau van brandweerzorg. Kanttekening hierbij is dat het leveren van adequate brandweerzorg niet louter wordt bepaald door de opkomsttijd.

Dekkings- en spreidingsplan 2025-2028 is vormgegeven op basis van de processtappen uit de landelijke systematiek.

Relatie met het risicoprofiel

Er bestaat een relatie tussen het risicoprofiel en het dekkings- en spreidingsplan. Daarbij hebben we ook gekeken naar de risico's die al zijn geïdentificeerd in het regionaal risicoprofiel. In de opmaat van het regionaal risicoprofiel zijn binnen onze regio de voor de brandweer relevante risico's geïnventariseerd en geanalyseerd. Deze vormen, net als de landelijke richtlijnen, de focus van het risicogerichte operationele beleid van risicobeheersing. Uitkomsten hiervan zijn bijvoorbeeld het postgericht oefenen op basis van daadwerkelijk gebeurde scenario's.

In het regionaal risicoprofiel VNOG 2025-2028 hebben we de volgende scenario's opgenomen, waarbij de brandweer proceseigenaar is:

1 Natuurlijke omgeving
   - Natuurbranden (maatgevend scenario: bosbrand met loopvuur in naaldhout, heideveld en brand in natuurgebied) (tevens speerpunt regionaal beleidsplan 2025-2028)

2 Gebouwde omgeving
   - Branden in kwetsbare objecten (maatgevend scenario: brand in gebouw met kwetsbare doelgroepen)
   - Branden in kwetsbare objecten (maatgevend scenario: brand in een geschakelde energie neutrale woning met verminderd zelfredzamen)
   - Branden in kwetsbare objecten (maatgevend scenario: brand in historische binnenstad, een of meerdere gebouwen in brand en rookverspreiding in omgeving)

3 Technologische omgeving
   - Incidenten met giftige stof in open lucht (maatgevend scenario: botsing tussen goederentrein geladen met gevaarlijke stoffen (brandbaar gas, toxisch gas, brandbare vloeistof en toxische vloeistof) en een vrachtwagen
   - Incidenten met brandbare/explosieve stof in open lucht (maatgevend scenario: bedrijfsongeval met brandbare vloeistof methanol)
   - Incidenten met giftige stof in open lucht (maatgevend scenario: brand in opslag van Li-ion accu's)

1. Natuurlijke omgeving

Binnen het verzorgingsgebied van onze regio ligt een aantal natuurgebieden dat kwetsbaar is voor natuurbrand. Deze staan onder waarneming van een provinciale projectgroep. De natuurgebieden worden doorsneden en mede gebruikt voor een grote variatie aan functies, zoals:

- Zorginstellingen
- Mobiliteitsinfra
- Recreatieondernemingen
- Gebieden wonen/werken

De interactie tussen al deze functies kan een verhoogd risico op het effect van natuurbrand met zich meebrengen. Natuurbrand kan hier ernstige impact op de gezondheid van mensen en natuurwaarden hebben en leiden tot een ontwrichting van de samenleving.

Figuur 3 Infographic gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

2. Gebouwde omgeving

Brand in een gebouw met kwetsbare doelgroepen
In onze regio zien we twee demografische ontwikkelingen die zorgen voor een grotere behoefte aan zorg. Ten eerste is er sprake van vergrijzing. Daarnaast stijgt het aantal personen dat verminderd zelfredzaam is en zelfstandig woont. De verwachting is dat mensen (zowel oud als jong) steeds langer thuis blijven wonen.

Brand in een energieneutrale woning met verminderd zelfredzamen
In het kader van de energietransitie worden veel gebouwen, waaronder woningen, aangepast. Een voorbeeld hiervan zijn de Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG). Om de risico's hiervan, bijvoorbeeld vanwege isolatie en zonnepanelen, nader te duiden is een scenario opgenomen voor een brand in een geschakelde energieneutrale woning met verminderd zelfredzamen.

Brand in dichte binnenstad
In de regio is een aantal locaties met een historische binnenstad met dichte bebouwing. De kans op een grote brand in een historische binnenstad is daardoor aanwezig. Dat maakt dat voor dit incidenttype een scenario is uitgewerkt.

De RCDV heeft op 22 november 2022 een nieuwe versie van de doctrine brandbestrijding uitgebracht. Alle vernieuwde inzichten rondom brand-bestrijding in relatie tot het risicogericht werken zijn verwerkt in de scenariobeschrijvingen van het regionaal risicoprofiel.

3. Technologische omgeving

Treinongeval met brandbare en giftige stoffen
Het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Ongevallen met gevaarlijke stoffen zijn denkbaar bij het vervoer over weg, water, spoor, per buisleiding en bij de stationaire inrichting zelf. Daarbij kunnen incidenten plaatsvinden. In het regionaal risicoprofiel is een scenario uitgewerkt van een botsing tussen een goederentrein met gevaarlijke stoffen en een vrachtwagen op een gelijkvloerse kruising.

Bedrijfsongeval met brandbare vloeistof
Een incident in de open lucht met brandbare of explosieve stoffen kan bijvoorbeeld plaatsvinden bij opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen, productie- en verwerkingsfaciliteiten, of tijdens het gebruik en vervoer van deze stoffen. Deze situaties kunnen leiden tot branden, explosies, en ernstige milieuschade, afhankelijk van de aard en hoeveelheid van de betrokken stoffen. In het regionaal risicoprofiel is een scenario uitgewerkt waarin een heftruck botst op een IBC met een brandbare vloeistof.

Brand in bedrijfspand met opslag Li-ion accu's
Gevolg van de energietransitie is dat in de komende jaren steeds meer gebruik zal worden gemaakt van Li-ion energiedragers. Denk hierbij aan de buurtbatterij maar ook aan grote magazijnen vol met fietsaccu's. Er komen daarom steeds meer locaties waar deze, of gelijksoortige energiedragers, worden opgeslagen. In het regionaal risicoprofiel is een nieuw scenario toegevoegd in het kader van deze energietransitie.

LEESWIJZER

In dit dekkings- en spreidingsplan hebben we de processtappen uit de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen doorlopen:

- Processtap 1 beschrijft wijzigingen in de geografische en maatschappelijke context van het dekkings- en spreidingsplan ten opzichte van 2021-2024.
- Processtap 2 beschrijft de operationele prestaties van de brandweer aan de hand van de factoren snelheid, capaciteit, slagkracht en werkdruk.
- Processtap 3 beschrijft de indeling van de regio in gebieden, de daarvoor geldende opkomsttijden, de mate waarin we aan deze tijdsnormen kunnen voldoen en of maatregelen noodzakelijk zijn.
- Processtap 4 tot en met 6 hebben betrekking op bestuurlijke vaststelling, implementatie en monitoring.

Bijlagen

De bijlagen zijn integraal opgenomen in dit document.

DEKKING BIJSTELLEN | PROCESSTAP 1

In dit hoofdstuk beschrijven we de bestaande regionale context, die als vertrekpunt in het opstellingsproces dient. Ook zijn de verschillende interne en externe ontwikkelingen beschreven die invloed kunnen hebben op de dekking. Het referentiekader is hierbij het vorige bestuurlijk vastgestelde dekkings- en spreidingsplan.

Interne ontwikkelingen

Ontwikkelingen in organisatie en werkveld maken dat de brandweer zich blijvend slim moet organiseren. Flexibilisering en modernisering van brandweerzorg zijn noodzakelijk.

Repressieve inrichting
Onze repressieve organisatie bestaat uit een fijnmazig netwerk van 56 brandweerposten in 22 gemeenten met een gebouwenbestand van circa 450.000 objecten. Een object kan ook een appartementsgebouw zijn met bijv. 40 appartementen.

Sinds 2021 is/wordt een aantal posten verplaatst. Het betreft de volgende posten: Didam (2022), Almen (2023), Oldebroek (2024), Twello (2025), Wapenveld (2025) en Apeldoorn (2027). Voor post Dinxperlo/Süderwick(D), Voorst, Terwolde, Oene, Hoog Soeren, Klarenbeek, Loenen en Ugchelen zal in 2024 een locatiekeuze gemaakt worden. Er is momenteel nog geen informatie over wanneer deze nieuw te bouwen posten operationeel zijn en vanaf welke locatie. In het dekkingsplan 2021-2024 werd vermeld dat onderzocht zou worden of de posten Gendringen en Silvolde samengevoegd konden worden. Dit levert niet de verwachte verbetering op, het college van gemeente Oude IJsselstreek heeft daarom het advies gekregen om te overwegen om de post Silvolde op een nieuwe locatie te herhuisvesten.

In Apeldoorn komt in de Matenhoek een nieuwe locatie voor de brandweer. Dit wordt tevens ons hoofdkantoor. De vrijwillige post de Maten, de vrijwilligers van post Apeldoorn-Centrum en post Apeldoorn-Zuid (Logistiek) en de beroepsposten Apeldoorn-Centrum en Apeldoorn-Zuid worden gehuisvest op de nieuwe locatie.

In Bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de voertuigen die gestationeerd staan per post en de organisatievorm (gekazerneerd of niet gekazerneerd -instroomprofiel-).

Organisatievorm
Brandweerzorg wordt vanuit 56 posten verzorgd, het grootste deel hiervan is niet gekazerneerd en wordt bemenst door het zogenaamde vrije-instroom-profiel van medewerkers met een vrijwillige aanstelling. Het overige deel van de posten is gekazerneerd door medewerkers met een beroepsaanstelling, mogelijk aangevuld met ingehuurde medewerkers met een vrijwillige aanstelling.
We zoeken continu naar verbetering, zowel binnen als buiten onze organisatie. Hierbij zetten we het bieden van maatschappelijke meerwaarde centraal. In dit verband is de brandweer op enkele posten ook vraaggestuurd gaan uitrukken voor reanimatiemeldingen. Verderop in dit plan gaan we hier verder op in (First Responder Team).

Interne ontwikkelingen

1. Uitruk op maat (UOM)
Op 15 januari 2020 heeft het Algemeen Bestuur (AB) besloten om Variabele Voertuigbezetting/Uitruk op Maat (UOM) mogelijk te maken voor alle posten binnen onze regio. Dit is opgenomen in onze toekomstvisie, als onderdeel van Opdracht 46:
Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting. Daar waar het incident dit toelaat - bepaald door de bevelvoerder - wordt met vier personen uitgerukt. Deze maatregelen dienen ervoor te zorgen dat vrijwilligers en hun werkgevers, zo min mogelijk (onnodig) belast worden en gemotiveerd blijven.

Het kader voor UOM is vereenvoudigd ten opzichte van het eerdere kader. Het biedt ruimte voor een TS-Flex en de wijze waarop deze wordt ingezet:

1 De basis van het operationele optreden bij een maatgevend incident, een binnenbrand in een woning, is de alarmering van een TS6, die eventueel modulair samengesteld kan worden.
2 Mits veilig (en) verantwoord kan een TS-Flex, wanneer deze als eerste eenheid ter plaatse is, starten met het bestrijden van het maatgevende incident. Dit is een keuze die enkel kan worden gemaakt door de bevelvoerder van de eerste eenheid en valt ook onder diens verantwoordelijkheid.
3 In de opleiding en training van manschappen en bevelvoerders dient aandacht te zijn voor de inzetmogelijkheden en beperkingen van de TS-Flex. Hierbij wordt getraind op basis van de minimale bezetting (TS4).

Dit is sindsdien ook onderwerp van gesprek met onze ondernemingsraad. Zij staat positief tegenover de variabele voertuigbezetting en voelt zich medeverantwoordelijk voor de veiligheid, gezondheid en welzijn van de brandweermensen. Dit uit zich in een aantal onderlinge afspraken, waar regelmatig in gezamenlijkheid aan getoetst wordt.

Bezetting, huisvesting en slimme technieken

De paraatheid van de vrijwillige kazerne in Doetinchem en Zutphen wordt door een dagdienstbezetting geleverd door het aanwezige kantoorpersoneel. Door posten, beperkt, te voorzien van een goede werkplek worden vrijwilligers aangemoedigd om op hun post te gaan werken voor hun werkgever. Dit is in verschillende vormen terug te zien. Deze plekken worden soms gebruikt door sleutelfunctionarissen (bevelvoerder en/of chauffeur). Het thuiswerken raakt meer ingeburgerd en op deze manier sluiten we als organisatie aan op de veranderende arbeidssituatie.

Post Apeldoorn-Centrum wordt 24/7 bemand met een beroepsbezetting, aangevuld met kantoormedewerkers met een harde koppeling. In de avond, nacht en weekenden wordt dit aangevuld met gekazerneerde vrijwilligers. Posten Apeldoorn-Zuid, De Maten en Beekbergen verzorgen de basisbrandweerzorg voor het zuidelijke deel van Apeldoorn en Beekbergen. Post Apeldoorn-Zuid doet dit alleen tijdens kantooruren met een gekazerneerde bezetting. Buiten kantooruren verzorgen de posten De Maten en Beekbergen de basisbrandweerzorg, door middel van het vrije instroomprofiel.

De toename van de inzet van slimme pagers (Precom) geeft de brandweer steeds meer inzicht in de beschikbaarheid van medewerkers na een alarmering. Dit gebeurt nu op postniveau. Direct na een melding op hun pager geven brandweermensen aan of zij naar de post komen. Op de post hangt een digitaal scherm dat aangeeft of er voldoende mensen opkomen. Voor sommige vrijwillige posten zitten met name overdag kritische momenten qua beschikbaarheid van voldoende personeel voor de noodzakelijke bezetting. Brandweermensen kunnen in Precom aangeven of zij beschikbaar zijn voor een uitruk. Zij kunnen zich ook afmelden als ze bijvoorbeeld niet in de plaats zijn vanwege vakantie, werk, etc. Zij staan dan buiten dienst. Postcommandanten worden door het systeem geïnformeerd indien een post door de ondergrens gaat, zodat zij maatregelen kunnen nemen. Een post kan bijvoorbeeld buitendienst worden gesteld. In dat geval wordt de post niet gealarmeerd. Op de meldkamer alarmeert het systeem dan automatisch de dichtstbijzijnde post.

Interregionale operationele grenzen
We hebben goede contacten met onze aangrenzende regio's IJsselland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid en Twente. De interregionale samenwerking gaat als vanzelfsprekend. Vanuit Meldkamer Oost-Nederland worden de eenheden die het snelst bij een incident kunnen zijn gealarmeerd, zoals vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Ook de afspraken over (landelijke) bijstand bij Grootschalige Optreden Brandweer (GBO) blijven zoals ze zijn.

Nauwkeurig alarmeren
Voortschrijdende techniek maakt het mogelijk om nauwkeuriger de juiste brandweereenheden te kunnen alarmeren. Voorheen werd een vastgesteld geografisch gebied (vakkensystematiek) als uitgangspositie beschouwd. Nu kunnen we de snelste brandweerzorgeenheden en functionarissen alarmeren, op basis van een nauwkeurige kaartpositie van het incident. Dit heet 'dynamisch alarmeren'. Dit biedt ook de mogelijkheid om specifieke afspraken te automatiseren. Bij voorbeeld op het terrein van een zorgaanbieder binnen gemeente Voorst. In theorie zou brandweer Deventer hier een aantal seconden eerder kunnen zijn. Brandweer Twello wordt hier echter voor gealarmeerd, omdat zij hier beter bekend is en veelvuldig oefent.

Springbemanning
Op een aantal posten wordt gewerkt met een springbemanning. Dit betekent dat één bezetting uit kan rukken met verschillende soorten brandweervoertuigen.

Informatiegestuurd werken in de brandweervoertuigen
Uitrukkende eenheden zijn voorzien van een tablet waarop ze een overzichtskaart van de incidentlocatie/situatie kunnen bekijken. Zo kunnen ze aanrijdend snel een beeld van de incidentlocatie vormen, zoals de aard van de bebouwing, de omgeving en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Tevens kunnen ze op de tablet aandachtskaarten en operationele informatie (Repressieve Object Informatie) bekijken.

Alle eerstelijns eenheden zijn uitgerust met een voertuignavigatiesysteem. Dit houdt in dat de adresgegevens van de incidentlocatie automatisch worden ingevoerd. Met de invoering van deze functionaliteit wordt de eenheid op een slimme en altijd op de snelste wijze naar de incidentlocatie genavigeerd.

First Responder teams
Binnen onze regio is een aantal posten toegerust op het verlenen van reanimatie-ondersteuning. Dit is ooit ontstaan vanwege het feit dat beschikbare ambulancezorg op wat grotere afstand zat en er nog niet veel werd gewerkt met hartveilig wonen/hartslag nu en/of beschikbare AED's in de buurt. De korpsen die hiermee zijn uitgerust vormen een waardevolle aanvulling. De brandweerposten Oldebroek, Wezep, Elspeet, Uddel, Bergh, Didam, Dinxperlo en Aalten zijn voorzien van een daartoe uitgerust voertuig met AED.

Externe ontwikkelingen

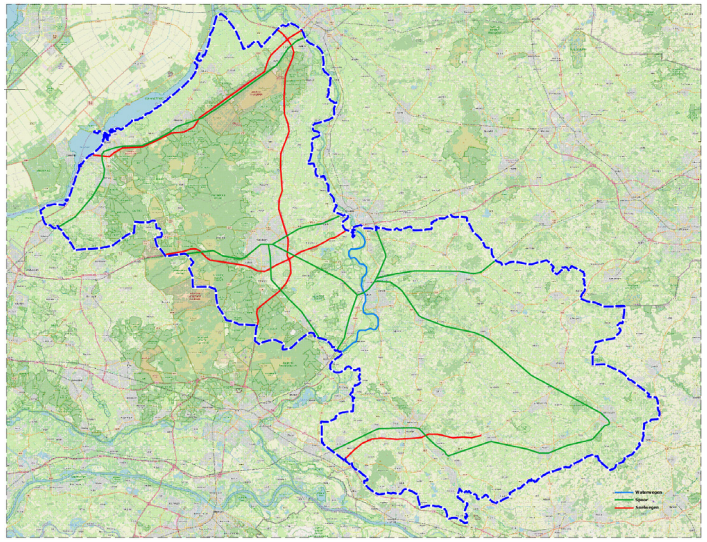
Wij streven naar nauwe verbondenheid met onze maatschappij. De maatschappij verandert en daarmee ook de eventuele hulpvraag van inwoners en bezoekers van de regio. Daarbij blikken we niet alleen terug, maar kijken we ook vooruit.

Ons regionaal risicoprofiel schetst een beeld van de incidenten, rampen en (langdurige) crises die in ons werkgebied kunnen plaatsvinden. Het document geeft antwoord op de vragen: wat kan ons overkomen? En hoe erg is dat?

Rookmelders
Sinds 2003 is wettelijk vastgelegd dat een nieuw te bouwen woning of woongebouw voorzien moet zijn van rookmelders. Sinds 1 juli 2022 is dat uitgebreid naar alle bestaande woningen en woongebouwen. Het is nog te vroeg om hier resultaten van te zien. Feit is dat overdag de meeste branden kleiner blijven dan ’s nachts. Overdag wordt een brand namelijk sneller ontdekt. Door de komst van de verplichte rookmelder in bestaande woningen zal ook ’s nachts de ontdekkingstijd korter worden.

Verlaging algemene snelheidslimiet van 30 km/uur binnen de bebouwde kom
Op landelijk niveau wordt op dit moment gewerkt aan een haalbaarheidsstudie om de maximale snelheid binnen de bebouwde kom te standaardiseren naar 30 km/uur. Dit heeft nadelige gevolgen voor de opkomsttijd van de brandweer. De wegbeheerder heeft namelijk de plicht om de weginrichting op de verlaagde snelheid aan te passen. Door meer verkeersdrempels en bloembakken op de openbare weg is de aanrijdtijd voor vrijwilligers richting de kazerne langer, maar ook voor de uitrukkende voertuigen naar het incident. Deze voertuigen moeten zich, ondanks het voeren van optische en akoestische signalen, verhouden tot de maximaal toegestane snelheid van de brancherichtlijn. Ook de weginrichting moet zich lenen voor een verantwoorde verhoging van de rijsnelheid.

Infrastructuur

Figuur 4 Regio NOG wordt doorkruist door transportassen over de weg (A1/A18/A28/ A50 - rood), het water (IJssel - blauw) en het spoor (groen)

In de afgelopen jaren is groot onderhoud uitgevoerd aan provinciale en gemeentelijke wegen in de regio. Ook zijn er aanpassingen gedaan om de veiligheid en de doorstroming te verbeteren. Dit heeft echter niet geleid tot significante tijdwinst voor de brandweer.

In het kader van verkeersdoorstroming heeft gemeente Apeldoorn een spoorviaduct aan laten leggen op de Laan van Osseveld. In Nunspeet wordt gewerkt aan een spoorviaduct bij het Stationsplein. Hierdoor hoeft de brandweer niet meer voor gesloten spoorbomen te wachten. Ook heeft het een positief effect op snelle ontsluiting naar de A28 en de natuurgebieden aan de zuidkant van Nunspeet. Op de A1 wordt gewerkt om de toenemende filedruk te verminderen met behulp van een derde baan, tussen Apeldoorn en Deventer. Verkeersdrukte door het dorp Voorst en het verderop gelegen De Hoven (Zutphen) is dankzij de aanleg van een rondweg om deze kernen sterk afgenomen.

Industrieterreinen
In de afgelopen jaren hebben zich geen grote uitbreidingen op bestaande industrieterreinen voorgedaan. Ook waren er geen ontwikkelingen van nieuwe industrieterreinen die effect hadden op de brandweer of de brandrisico's in die gebieden.

Wonen
Om aan de grote vraag naar woningen te voorzien vinden binnen gemeenten veel bouwactiviteiten plaats. Gemeenten zetten hierbij vooral in op inbreidingslocaties. Een ontwikkeling die enige tijd geleden is ingezet is het veranderen van kantoorgebouwen naar woongebouwen. Dit vergt nauwe samenwerking tussen gemeenten en onze organisatie, zodat er voldoende aandacht is voor de mate van (brand)veiligheid.
Op dit moment worden er grootschalige bouwprojecten voor de ontwikkeling van nieuwe woonwijken uitgevoerd. Wij worden bij de plannen betrokken en kunnen hierover adviseren.

Maatschappelijke ontwikkelingen
Onze samenleving wordt complexer. Er is een toename in het aantal onbekende veranderingen en dreigingen waarmee we geconfronteerd worden. Het gaat hier om veranderingen waarbij diverse factoren en effecten (vergrijzing, verdroging, polarisatie, etc.) zodanig samenkomen dat er sprake is of zou kunnen zijn van een langdurige ontwrichting van de maatschappij. Deze veranderingen zullen leiden tot nieuwe veiligheids- en gezondheidsrisico's waarop wij als veiligheidsregio, samen met onze partners, moeten inspelen. Ook de beleving van risico's is aan verandering onderhevig, al dan niet veroorzaakt door media-aandacht of gebeurtenissen elders in de wereld.

Voor ons zijn zes maatschappelijke ontwikkelingen van belang: klimaatverandering, energietransitie, demografie, sociale verhoudingen, data en technologie en langdurige crises. Deze hebben invloed op onze fysieke leefomgeving.

Klimaatverandering
De opwarming van de aarde versnelt, met als gevolg stijgende zeespiegels, toenemende droogte en hevige regenval. In oktober 2023 heeft het KNMI de wereldwijde klimaatscenario's van het klimaatpanel van de Verenigde Naties vertaald naar Nederlandse klimaatscenario's. Hierin werd bevestigd dat klimaatverandering gevolgen heeft voor veiligheid, gezondheid en natuur. Het KNMI waarschuwt voor gezondheidsrisico's zoals allergieën en hitte-gerelateerde klachten. De natuur past zich langzaam aan, wat kan leiden tot verlies van en veranderingen binnen biodiversiteit. Door stijgende temperaturen neemt het aantal brandgevoelige dagen toe. Hierdoor bestaat de kans dat er vaker natuurbranden zullen ontstaan. Ook worden er meer dagen voorspeld waarop extreem weer voorkomt, zoals hevige regenval of windhozen.

Energietransitie
Nederland streeft ernaar energieneutraal te worden, door over te schakelen naar duurzame energiebronnen zoals zonne-energie, windenergie en waterstof. Dit brengt uitdagingen met zich mee, voor bijvoorbeeld infrastructuur en productie. Waterstof wordt gezien als een veelbelovend alternatief op fossiele brandstoffen, maar de productie ervan is nog grotendeels niet duurzaam. De energietransitie brengt ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee, zoals brandveiligheid in duurzame gebouwen en het gebruik van nieuwe brandstoffen en energiedragers.

Demografie
De demografie van Nederland is aan veranderingen onderhevig. De bevolkingsgroei wordt beïnvloed door stijgende levensverwachting en buitenlandse immigratie. De Nederlandse bevolking vergrijst. Binnen onze regio is het percentage van vergrijzing hoger dan het landelijke gemiddelde. Dit leidt mogelijk tot arbeidstekorten in verschillende sectoren, waaronder zorg en techniek. De vergrijzing vergroot ook de druk op de gezondheidszorg en kan leiden tot een tekort aan mantelzorgers.

Sociale verhoudingen
De sociale ongelijkheid tussen groepen wordt groter. Dit heeft te maken met de leefomstandigheden die worden beïnvloed door opleiding en inkomen, en daarmee de grip van personen op hun leven. Het CBS verwacht dat ongelijkheid in inkomen en in het vermogen van personen om zich aan te passen aan de snel veranderende omgeving de komende jaren steeds blijft groeien. Naast sociale ongelijkheid is er een toename in 'wij-zij denken', oftewel polarisatie. Ook de individualisering van de samenleving wordt sterker. In Nederland is voornamelijk sprake van polarisatie waarin gevoelens van afkeer en onbegrip tussen inwoners en richting de overheid toenemen. Polarisatie kan worden versterkt door sociale media en de verspreiding van desinformatie.

Data en technologie
De samenleving wordt steeds meer datagedreven. Hierdoor groeit de mate van afhankelijkheid van technologieën, zoals sensoren en kunstmatige intelligentie. De evolutie in data en technologie biedt kansen voor efficiëntere dienstverlening en innovatie, maar brengt ook privacyvraagstukken en -risico's met zich mee. Bijvoorbeeld cybercriminaliteit en de verspreiding van desinformatie. Het gebrek aan regelgeving en ethische richtlijnen kan leiden tot onvoorspelbare consequenties van technologische ontwikkelingen.

Langdurige crises
Nieuwe crises, zoals COVID-19 en de vluchtelingencrisis, hebben een langdurig karakter en vereisen flexibiliteit en veerkracht van de crisis-beheersing. Deze crises zijn vaak grensoverstijgend en hebben impact op verschillende aspecten van de samenleving. Als veiligheidsregio moeten wij ons samen met onze partners aanpassen aan deze nieuwe realiteit en onze veerkracht vergroten.

Wereldwijd komt de veiligheid steeds meer in het geding. Door bijvoorbeeld verschuivende machtsverhoudingen, cybercriminaliteit, de impact van klimaatverandering en de toenemende instabiliteit aan de randen van Europa. Dit heeft directe gevolgen voor de veiligheid binnen Europa en Nederland. Ook directe dreigingen tegen vitale infrastructuur (zoals het stroomnet of een cyberaanval op een drinkwaterleverancier) vormen een steeds grotere, en wellicht langdurige, bedreiging voor de Nederlandse (veiligheids)belangen.

DEKKING BESCHRIJVEN | PROCESSTAP 2

In dit hoofdstuk beschrijven we de verwachte dekking in ons verzorgingsgebied. Hiermee maken we inzichtelijk welke brandweerzorg onder welke voorwaarden kan worden verwacht. In dit hoofdstuk is de uitwerking voor de basisbrandweereenheid weergegeven. De uitwerking van andere eenheden, zoals het hulpverleningsvoertuig, redvoertuig en een waterongevallenvoertuig is opgenomen in de bijlage.

Beschrijving onderdelen snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk

De kwaliteit van de brandweerzorg wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. In onderstaand overzicht is aangegeven welke aspecten hiervan onderzocht zijn.

Factor	Variabele(n)
Snelheid	• Maatgevend scenario gebouwbrand • Eerste tankautospuit ter plaatse
Capaciteit	• Slagkracht • Grootschalige en langdurige inzetten
Paraatheid	• Beschikbaarheid • Gelijktijdigheid en restdekking Alarmeringsfrequentie
Werkdruk	• Alarmeringsfrequentie

Brandweereenheden worden ingezet volgens het principe van ‘operationele grenzen’. Dit betekent dat gemeente- en regiogrenzen geen belemmeringen vormen voor de snelste basisbrandweerzorg. Het dekkings- en spreidingsplan geeft inzage in de prestaties op regionaal niveau. Interregionale eenheden zijn meegenomen in de berekeningen. Dit sluit aan bij de afspraken met de omliggende regio’s en de wens van de minister van Justitie en Veiligheid om tot een landelijk dekkings- en spreidingsplan te komen.

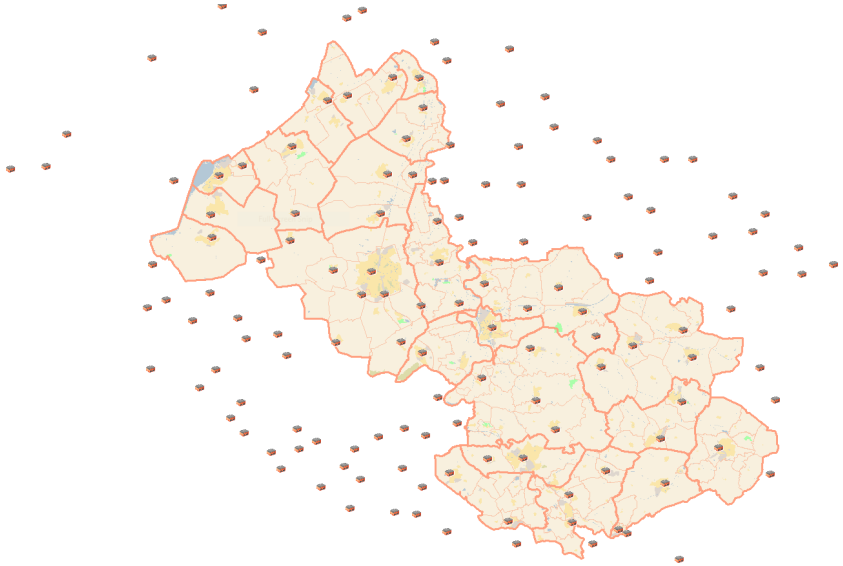
Dit dekkings- en spreidingsplan is voor het eerst samengesteld op basis van de nieuwe landelijke (reken)systematiek en bijbehorende kaartlagen. Doorlopend werken wij aan het inleren van het nieuwe systeem zodat uitkomsten de realiteit benaderen en ontwikkelingen worden meegenomen.

Snelheid

Een snelle reactie kan levens redden en schade voorkomen. De factor ‘snelheid’ is onderzocht aan de hand van het maatgevende incidenttype gebouwbrand en de berekening van de snelheid van de eerste tankautospuit ter plaatse. In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de technische uitgangspunten van de berekeningen.

Maatgevend scenario gebouwbrand

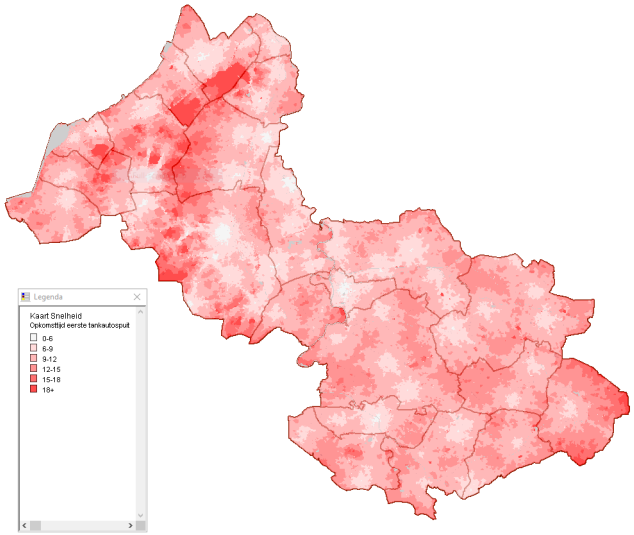
De brandweer beschikt over diverse soorten eenheden met verschillende opkomsttijden. Voor het beschrijven van de factor snelheid is ‘gebouwbrand’ het maatgevend incidenttype. Het gaat hier bijvoorbeeld om woningbranden of industriebranden.

Figuur 5 Overzicht van de posten ’s nachts, inclusief die in de omliggende veiligheidsregio’s. Apeldoorn: Post Zuid (beroeps) is tijdens kantoortijden inzetbaar, in de nacht wordt dit overgenomen door posten De Maten en Beekbergen.

Eerste tankautospuit ter plaatse

Bij melding van gebouwbrand stuurt de brandweercentralist van Meldkamer Oost-Nederland altijd als eerste een tankautospuit (basisbrandweereenheid). Daarom is snelheid gedefinieerd als ‘de tijd waarmee de eerste tankautospuit ter plaatse kan zijn’. In een geografische weergave is hieronder de opkomst-prognose van de basisbrandweereenheid in onze regio inzichtelijk gemaakt.

Figuur 6 Opkomsttijd eerste tankautospuit in minuten ’s avonds, ’s nachts en in het weekend. De lichtste kleur geeft de kortste opkomsttijd weer (0-6 minuten) en de donkerste kleur de langste (18+ minuten).

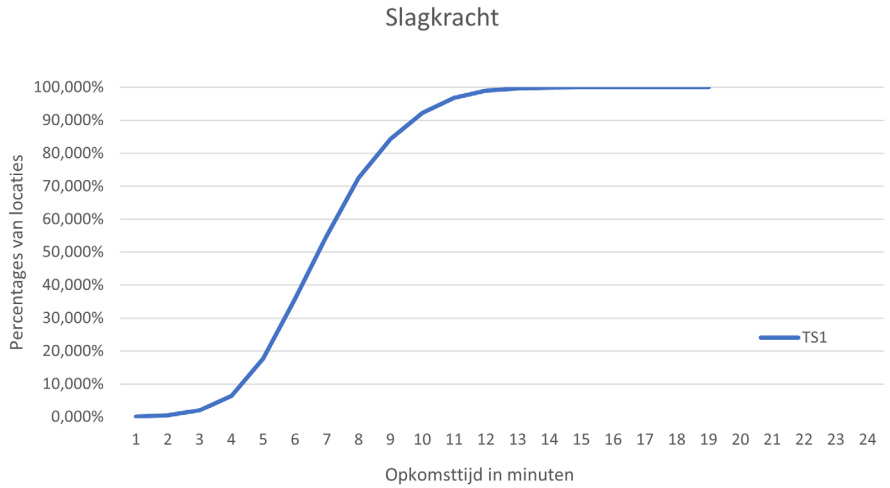
Analyse Snelheid

Over het algemeen is de opkomsttijd bij gebouwbrand binnen de steden Apeldoorn, Doetinchem en Zutphen het snelst. Dit komt doordat deze posten 24/7 gekazerneerd zijn. Hierdoor hebben zij een snelle respons en altijd een volledige bezetting. De opkomsttijd bij de vrijwillige posten in de regio is relatief hoger, doordat in niet-stedelijk gebied de gebouwen meer verspreid liggen. Daarnaast maken de posten in die gebieden gebruik van het vrije instroomprofiel. Dat betekent dat degene die beschikbaar is naar de kazerne komt. Dit heeft automatisch gevolgen voor de uitruktijd ten opzichte van een gekazerneerde post.

79% van de objecten binnen onze regiogrenzen wordt binnen 10 minuten bereikt.

In Figuur 7 zijn de opkomsttijden van de eerste tankautospuit weergegeven. We zien dat met name (afgelegen) bospercelen en natuurgebieden een langere opkomsttijd kennen. Dat heeft logischerwijs te maken met de afstand tot een kazerne (in natuurgebieden bevinden zich geen kazernes) en de (on)begaanbaarheid van die gebieden. Hier is niet altijd voorzien in wegen en paden die voor blusvoertuigen begaanbaar zijn. Ook kan de locatiebepaling van het incident uitdagend zijn. Niet iedere melding wordt gedaan door plaatselijk bekenden en exacte locatieaanduiding ontbreekt vaak bij een melding.

De brandweer kan niet alle objecten in de regio binnen de normtijd van 18 minuten bereiken conform het Besluit Veiligheidsregio's. In minder dan 0,1% van onze totale regio heeft de brandweer een overschrijding, met een maximale opkomsttijd van 22 minuten.

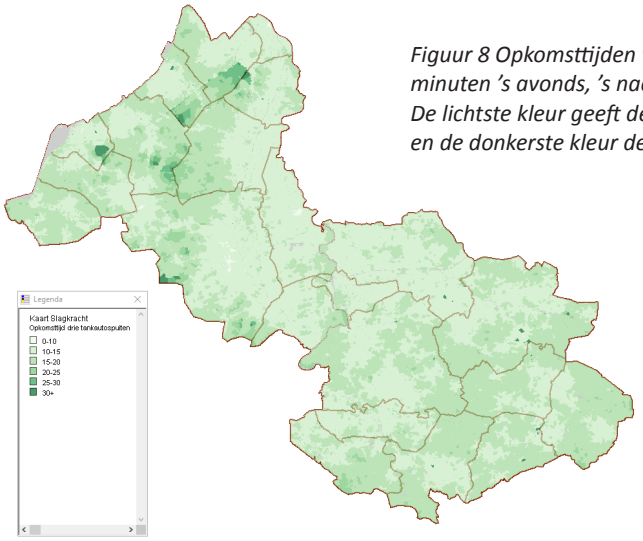
Figuur 7 Het percentage van objecten in de regio dat binnen een bepaalde tijd kan worden bereikt is weergegeven in een grafiek (s-curve).

Capaciteit
Als de brandweer ter plaatse is begint de bestrijding van het incident. Hiervoor zijn mensen en materieel nodig, soms voor langere tijd. De factor 'capaciteit' is onderzocht aan de hand van de aspecten 'slagkracht' en 'grootschalige en langdurige inzetten'. De prestaties op het gebied van slagkracht zijn berekend onder het principe van basisbrandweerzorg. Het spreidingsplan van onze organisatie is hiervoor als basis gebruikt.

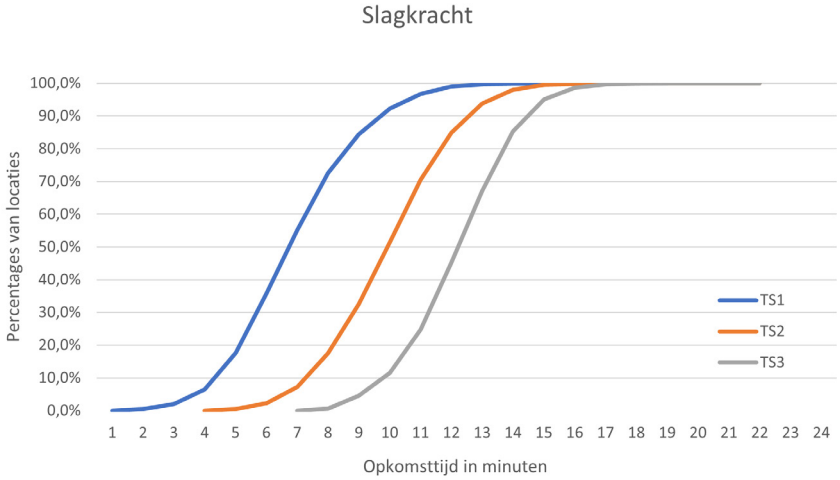
De prestaties op het gebied van grootschalige en langdurige inzetten zijn geanalyseerd onder het principe van Grootschalig Brandweeroptreden (GBO). In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de technische uitgangspunten van de berekeningen.

Slagkracht
Voor het beschrijven van het aspect slagkracht zijn twee uitgangspunten gebruikt. 1. De maximale opkomsttijd van drie tankautospuiten en 2. het totale aantal tankautospuiten dat binnen 15 minuten ter plaatse kan zijn. Deze 15 minuten is de referentiewaarde die in de handreiking als beoordelingskader is meegegeven.

Het percentage van de objecten en gebieden in de regio die binnen een bepaalde tijd door één, twee of drie tankautospuiten kan worden bereikt is in Figuur 9 weergegeven.

Figuur 8 Opkomsttijden van eerste tankautospuiten in minuten 's avonds, 's nachts en in het weekend. De lichtste kleur geeft de kortste tijd aan (0-10 minuten) en de donkerste kleur de langste (30+ minuten).

Figuur 9 Het percentage van de objectlocaties in de regio dat binnen een bepaalde tijd door één, twee of drie tankautospuiten kan worden bereikt.

Analyse slagkracht

Wij beschikken op iedere post over één of meerdere operationele voertuigen. Daarbij is in het vervangingsschema blusvoertuigen rekening gehouden met een aantal reservevoertuigen. Zo kunnen we de dekking garanderen bij (groot) onderhoud of reparatie van een blusvoertuig. Regionaal kunnen we bijna overal binnen 15 minuten met drie tankauto-spuiten ter plaatse zijn. Aan de randen van de regiogrens, over het algemeen dunbevolkte gebieden, zien we dat we binnen 15 minuten over minder dan drie tankautospuiten kunnen beschikken. Bij 99% van alle objecten in onze regio kunnen binnen 18 minuten drie tankautospuiten ter plaatse zijn.

Capaciteit voor grootschalige en langdurige inzetten

Voor grootschalige en langdurige inzetten hebben we gekeken naar de regionale organisatie van eenheden voor grootschalig brandweeroptreden. Voor (interregionale) grootschalige en langdurige inzetten kunnen we in ieder geval drie basispelotons leveren, conform de landelijke visie Grootschalig Brandweeroptreden. Een basispeloton levert extra capaciteit bij brandbestrijding, redding, basis-Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) en waterongevallen.

Basispelotons worden dynamisch gevormd en afgestemd op de incident-locatie en prioriteit. Ze worden conform Kazerne Volgorde Tabel (KVT) gealarmeerd. Een dienstdoende Officier van Dienst wordt dynamisch toegewezen aan dit peloton óf, indien alle gepiketteerde Officieren van Dienst ingezet zijn, door middel van vrije instroom.

Analyse grootschalige en langdurige inzetten

De brandweer in onze regio kan voor grootschalige en langdurige inzet in eigen regio drie basispelotons, een peloton Grootschalige Watervoorziening (GWV), twee pelotons Natuurbrand en een peloton Redding & Technische Hulpverlening (THV) leveren. Als één van de zes steunpunten IBGS in Nederland leveren we ook een peloton Grootschalige Ontsmetting (GOE). Vanzelfsprekend zijn de pelotons ook beschikbaar voor interregionale bijstand. Inzetvoorstellen hiervoor houden rekening met het bieden van voldoende restdekking voor de bestrijding van overige incidenten.

Paraatheid
Paraatheid gaat over de mate waarin de brandweer volgens plan gereed is om uit te rukken. De factor 'paraatheid' is onderzocht aan de hand van de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel en materieel, de kans op gelijktijdige incidenten en regionale restdekking.
In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de technische uitgangspunten van de berekeningen.
De bestuurlijke norm is 98%. Hierover leggen we twee keer per jaar verantwoording over af door middel van de prestatiekaart.

Beschikbaarheid
Beschikbaarheid is de mate waarin de brandweer voldoende (gemotiveerd en gekwalificeerd) personeel en werkend materieel beschikbaar heeft om daadwerkelijk naar een incident uit te rukken en deze te bestrijden.

Om als brandweer te kunnen voldoen aan de opkomst- en capaciteitscriteria moeten we beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel en materieel.
Binnen onze organisatie is op dit moment geen registratie aangelegd over de beschikbaarheid van eenheden. Buitendienststelling van voertuigen en posten wordt zo snel mogelijk doorgegeven aan Meldkamer Oost-Nederland.

Buitendienststelling
Er kunnen situaties bestaan waardoor een post tijdelijk buiten dienst raakt. Dit kan een personele oorzaak hebben, maar bijvoorbeeld ook komen door storingen aan materieel. Onze organisatie kent een paraatheidsregeling waarbij korpsen gedurende een kalenderjaar 72 uur afwezig mogen zijn voor verenigingsactiviteiten. Korpsen waar het, omwille van dekking, noodzakelijk is dat er twee tankautospuiten gestationeerd staan zijn hierop de uitzondering. Deze korpsen blijven altijd met minimaal één tankautospuit in dienst. Het gaat hier om de korpsen Zutphen, Nunspeet, Harderwijk, Apeldoorn-Centrum, Doetinchem en Winterswijk.

Gelijktijdigheid
Bij gelijktijdige incidenten (meer dan één incident in het reguliere inzetgebied van een korps) is de aangewezen eenheid al ingezet bij een ander incident en niet beschikbaar. Het dekkings- en spreidingsplan 2021-2024 ging niet uit van gelijktijdigheid van (grootschalige) incidenten. Op basis van realisatie over de afgelopen periode en kwalitatieve inschatting wordt de kans op gelijktijdigheid nog altijd als klein ingeschat.

In periodes van grote drukte, zoals tijdens de jaarwisseling of een storm, vinden vaak meerdere prio 2-incidenten tegelijk plaats. Bij veel inzetten wordt de meldkamer Brandweer ontlast en wordt de Decentrale Uitgifte (DCU) procedure ingezet. Hierbij worden eenheden wel ingezet voor prio 2-inzetten, maar blijven ze beschikbaar voor prio 1-inzetten. Hierbij wordt ook ondersteuning geleverd buiten ons reguliere verzorgingsgebied.

Door ons netwerk van kazernes is opkomst van de brandweer gegarandeerd. Wel kan er in het geval van gelijktijdigheid sprake zijn van een langere opkomsttijd. De impact van gelijktijdigheid op de paraatheid is daarmee beperkt. Bestrijding in geval van gelijktijdigheid van een maatgevend incident (gebouwbrand) zal naar verwachting niet leiden tot knelpunten als het gaat om capaciteit.

Dit is anders bij natuurbranden in droge periodes. Tijdens deze periodes worden vanaf het moment van de melding grote aantallen basisbrandweerzorgeenheden en veel menselijke capaciteit ingezet. Bestrijding heeft de hoogste prioriteit om een ontstane natuurbrand te kunnen doven. In een later stadium vindt (indien nodig) herschikking van mensen en materieel plaats.

Analyse restdekking
Bij grootschalige incidenten is het bewaken van de restdekking een verantwoordelijkheid van de dienstdoende Algemeen Commandant Brandweer, indien nodig ondersteund door de sectie Brandweerzorg. Alarmering gebeurt primair op basis van operationele grenzen. Dit houdt in dat de dichtstbijzijnde beschikbare eenheid wordt gealarmeerd.

Werkdruk
Incidenten zijn niet gelijk over de regio verdeeld. Er is onderzocht of de organisatievorm van de brandweer past bij de spreiding van incidenten. Vanwege het ontbreken van data van voorgaande jaren is niet te duiden hoe de alarmeringsfrequentie zich verhoudt tot de factor werkdruk. 'Werkdruk' is gedefinieerd als het gemiddeld aantal alarmeringen (voor alle incidenttypen) van een brandweerpost per jaar.

AANTAL ALARMERINGEN PER POST PERIODE 2023							
Achterhoek Zuid		**Midden**		**Achterhoek Noord**		**Veluwe**	
Aalten	89	Apeldoorn-Centrum B	739	Almen	28	Elburg	179
Bergh	92	Apeldoorn-Centrum V	37	Barchem	19	Elspeet	70
Borculo	49	Apeldoorn-Zuid	145	Gorssel	63	Epe	127
Didam	79	Beekbergen	49	Hengelo (gld)	46	Ermelo	127
Dinxperlo	48	De Maten	79	Laren	46	Harderwijk	306
Doetinchem	375	Hoenderloo	32	Lochem	79	Hattem	123
Eibergen	79	Hoog Soeren	14	Steenderen	25	Heerde	86
Gendringen	86	Loenen	53	Vorden	58	Hierden	60
Groenlo	76	Uddel	77	Zelhem	69	Nunspeet	175
Lichtenvoorde	83	Ugchelen	81	Zutphen	324	Oene	35
Neede	58	Voorst	32			Oldebroek	78
Ruurlo	46	Twello	83			Putten	117
Silvolde	62	Terwolde	23			Vaassen	111
Varsseveld	62	Brummen	38			Wapenveld	53
Wehl	30	Eerbeek	71			Wezep	89
Winterswijk	177	Klarenbeek	52				
		Apeldoorn-Zuid GWV	34				

Analyse werkdruk

De werkdruk voor een kazerne met beroepsbezetting (post Apeldoorn-Centrum) is met 739 alarmeringen per jaar als gemiddeld te beoordelen. Bij gekazerneerde posten, zoals Zutphen en Doetinchem, zit dat gemiddelde op de helft. Bij vrijwilligersposten fluctueert het tussen de 20 en 150 meldingen per jaar. De alarmeringsfrequentie sluit aan bij de organisatievorm van de bezettingen.

De alarmeringsfrequentie geeft beperkt inzicht in de werkdruk per post. Zo geeft de alarmeringsfrequentie alleen het gemiddeld aantal keren weer dat een repressieve inzet van de betreffende post wordt verwacht. Dit geeft nog geen indicatie van de duur en de fysieke en mentale belasting van de ingezette medewerkers. Een alarmering voor een loze melding telt bijvoorbeeld even zwaar als een reanimatie of langdurige inzet bij een grote industriebrand. Ook worden preventieve en voorbereidende activiteiten, zoals het geven van voorlichting, oefenen en oriënteren, niet meegewogen.

Naast basisopleidingen en specialistisch opleidingen (Bevelvoerder, brandweerchauffeur, etc.) die brandweermensen volgen oefenen de korpsen gemiddeld genomen één keer per week. Daarnaast worden gezamenlijke oefeningen gehouden (zoals een natuurbrandoefening), specialistische oefeningen (bevelvoerders- of chauffeurstrainingen) of dagoefeningen op een realistisch oefenterrein. Door de veelheid aan oefeningen loopt de kennis en kunde van de medewerkers wel op, maar daarbij ook de oefenbelasting.

DEKKING BEOORDELEN | PROCESSTAP 3

In de eerste twee stappen van het inrichtingsproces beschreven we hoe we onze repressieve organisatie inrichten en welke repressieve dekking wij op basis daarvan verwachten te leveren. In processtap 3 toetsen we, op basis van de uitkomsten van processtap 2, de verwachte repressieve dekking en beoordelen we deze. Dit is nodig om te bepalen of de repressieve mogelijkheden ons verzorgingsgebied voldoende afdekken of dat aanpassingen en/of kaderaanvullende maatregelen nodig zijn.

Het resultaat van processtap 3 is een beoordeling van de verwachte repressieve dekking. Omdat er voor de factoren snelheid en capaciteit voor brand een (beoogd) beoordelingskader bestaat dienen we dit inzichtelijk te maken. Op basis van de totale beoordeling van deze factoren kunnen we constateren in hoeverre deze verwachte repressieve dekking past binnen het wettelijk kader en bij onze bestuurlijke wensen.

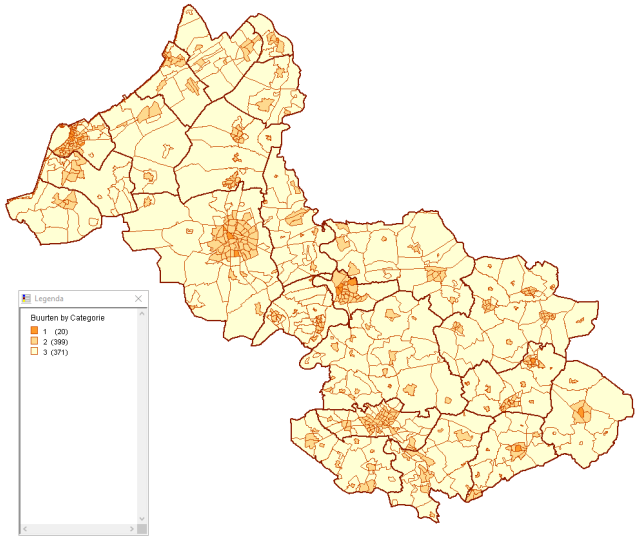
Indeling gebieden in categorieën (Gebiedsgerichte Opkomsttijden)

De methode Gebiedsgerichte Opkomsttijden is gericht op het verwachte effect van brand en de bestrijding die daarvoor noodzakelijk is. Hiervoor is de regio in gebieden verdeeld op basis van de CBS-buurtindeling. Na toepassing van de methode valt elk gebied in een bepaalde categorie, met bijbehorende opkomsttijd. Per gebied is de adressendichtheid en het soort en aantal objecten (gebouwen) bekeken. Ook geeft de methode de bandbreedte waarbinnen afwijking van de geadviseerde opkomsttijd toelaatbaar is.

Categorie	Overheersend karakter van het gebied	Referentiewaarde in minuten	Bandbreedte in minuten*
I	• Oude binnensteden (woningen, gebouwen voor zelfredzame personen zoals hotels, kantoren, winkels, publieksgebouwen, scholen en industriegebouwen) • Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen (gevangenissen, ziekenhuizen en verpleegtehuizen) • Portiekwoningen • Woongebouwen hoger dan 20 meter	7	4-10
II	• Woningen • Gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	10	7-13
III	• Verspreid liggende woningen • Verspreid liggende gebouwen voor zelfredzame personen (inclusief industrie)	15	12-18

** De gegeven minimale waarde is een inzichtwaarde, uiteraard mag het altijd sneller.*

Wanneer het overheersend karakter van een buurt een door het CBS bepaalde stedelijkheid van 1, 2 of 3 heeft (1-3 van de gebouwen voldoet aan het kenmerk zoals beschreven in bovenstaande tabel), dan valt een buurt in categorie 1. Referentiewaarde is dan zeven minuten. Wanneer minder dan een derde van de gebouwen voldoet, dan valt de buurt in categorie 2. De referentiewaarde is dan tien minuten. Het verschil tussen categorie 2 en 3 is meer of minder dan 500 adressen per km^2.

Figuur 10 Gebiedscategorisering met de gebiedsgerichte indeling categorie 1, 2 en 3. De donkerste kleur is gebied 1 (20 gebieden), de lichtoranje kleur is gebied 2 (399 gebieden), de lichtgele kleur is gebied 3 (371 gebieden).

Beoordeling van de basisbrandweerzorg

In dit dekkings- en spreidingsplan toetsen we of de snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk van onze operationele brandweereenheden aansluiten bij de basisbrandweerzorg die nodig is in de gebieden van onze regio. Uit deze brede analyse blijkt dat zowel het huidige aantal eenheden als de huidige organisatievorm nodig is en blijft voor het leveren van passende brandweerzorg in de regio. Hieronder volgt een toelichting.

Beoordeling van de operationele prestatie op snelheid
Voor alle 790 buurten hebben we geanalyseerd welke opkomsttijd we kunnen realiseren. De eerste tankautospuit kan na melding van een gebouwbrand over het algemeen binnen de gestelde bandbreedte ter plaatse zijn. Let wel, dit betreft een beoordeling op basis van de geprognosticeerde opkomsttijd. Er kunnen omstandigheden zijn die leiden tot langere opkomsttijden. Denk daarbij aan bijvoorbeeld weers-omstandigheden zoals ijzel, sneeuw, mist en extreme regenval, en/of drukte op de weg.
De verwachte opkomsttijden sluiten goed aan op de gewenste (gebieds-gerichte) opkomsttijden. Dat betekent dat er vanuit dit perspectief geen aanleiding is om spreiding van kazernes en eenheden te heroverwegen.

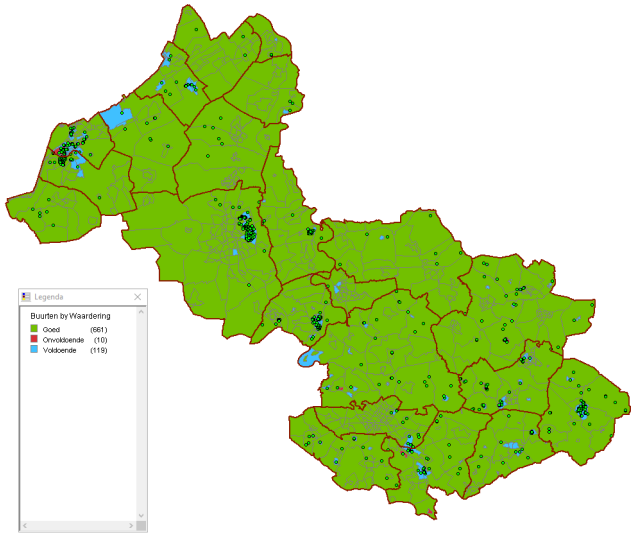
Voor een gering aantal objecten in de regio overschrijden wij de uiterste opkomsttijd voor gebouwen van 18 minuten. Dit is geen verandering ten opzichte van het vorige dekkings- en spreidingsplan, waar al werd gesproken over focusgebieden. De methodiek is veranderd, waardoor wij nu ook op objectniveau rapporteren in plaats van enkel gebiedsniveau.
Het gaat in alle gevallen om objecten in dunbevolkte gebieden bijvoorbeeld aan de grens met Duitsland en midden op de Veluwe. Onder deze objecten bevindt zich geen risico-object.

Afgelopen beleidsperiode hebben wij ons ingespannen om de veiligheid te beïnvloeden of de snelheid in het brandweeroptreden te ondersteunen. Dit zetten wij ook de komende beleidsperiode voort. Bij deze objecten zijn al voorbereidende maatregelen getroffen (vakbekwaamheid, gebiedskennis,

opschaling en samenwerking Duitsland). Een aantal objecten valt binnen het project Gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandbeheersing. Ook is afgelopen beleidsperiode de pilot Leefsamen Achterhoek (brandveiligheid door slimme sensoren) uitgebreid over de hele regio. Voor alle 22 gemeenten is (zomer 2021) in beeld gebracht in welke wijken veiligheidswinst behaald kan worden door middel van de campagnes: vluchtsleutelhangers, veilig vluchten, veilig koken en veilig stoken.

VNOG krijgt, door de versterkte informatiepositie, steeds beter inzicht in de risico's en kan deze risico's steeds beter duiden. Hierdoor worden activiteiten daar uitgerold waar ze de meeste toegevoegde (veiligheids)waarde hebben.

Het is niet uit te sluiten dat toekomstige ontwikkelingen op het gebied van bereikbaarheid, ruimtelijke verdichting, snelheidsbeperkende maatregelen, 30 kilometer zonering en ruimtelijke uitbreidingen (nieuwe woonwijken) impact hebben op de opkomsttijden.

Figuur 11 Beoordeling van gebieden op de factor snelheid. Groen is voldoende (661 gebieden), blauw is voldoende (119 gebieden), rood is onvoldoende (10 gebieden).

Score	Omschrijving
Goed	De opkomsttijd is korter dan de streeftijd die behoort tot de categorie
Voldoende	De opkomsttijd in dit gebied is gemiddeld langer dan voorgeschreven, maar valt wel binnen de acceptabele brandbreedte.
Onvoldoende	De opkomsttijd in dit gebied is gemiddeld langer dan voorgeschreven en valt niet binnen de acceptabele bandbreedte.

Beoordeling van de operationele prestatie op capaciteit
De capaciteit (slagkracht) is voor de hele regio op orde. We hebben voldoende brandweermensen en materieel om tijdig voldoende eenheden ter plaatse te krijgen.
De regionale capaciteit voor grootschalige en langdurige inzetten voldoet aan de landelijke afspraken over Grootschalig Brandweeroptreden (GBO) en het landelijke slagkrachtprofiel. In de samenstelling van de GBO-eenheden (pelotons) is ook rekening gehouden met een logische spreiding van mensen en materieel, zodat er voldoende restdekking gewaarborgd blijft.

Beoordeling van de operationele prestatie op paraatheid
De beschikbaarheid van de eerstelijnseenheden is op niveau. Indien er sprake is van gelijktijdige incidenten kunnen eenheden in elkaars gebied optreden. Hierdoor worden de nadelige effecten bij gelijktijdige incidenten geminimaliseerd. Dit model kent echter ook grenzen, bijvoorbeeld in het geval van twee gelijktijdige natuurbranden van enige omvang.

Het netwerk van kazernes is ook van belang om voldoende restdekking te behouden. Dit is de dekking in de regio ten tijde van een (grootschalig) incident.

De beschikbaarheid van vrijwilligers heeft continu aandacht nodig. Binnen onze regio werken voor het grootste gedeelte vrijwilligers op basis een vrij instroomprofiel. Dat betekent dat zij thuis of op kantoor zijn en bij een pageralarm naar de kazerne komen en beschikbaar zijn om uit te rukken.

Beschikbare slimme technieken worden toegepast en er zijn afspraken gemaakt over het dooralarmeren bij eventuele onderbezetting. Een postcommandant heeft de verantwoordelijkheid om onderbezetting te melden en zijn post buiten dienst te melden (en weer in dienst indien de onderbezetting is opgeheven) Mocht een post zich niet binnen zeven minuten na alarmering melden zal de meldkamer de eerstvolgende dichtstbijzijnde eenheid alarmeren.

Ook de mogelijke effecten van op basis van Europese regelgeving, over de verplichte taakdifferentiatie tussen beroeps- en vrijwillige brandweermensen, worden op de voet gevolgd. Kunnen vrijwilligers in de toekomst nog geconsigneerd worden? Daarnaast investeren we voortdurend in het werven van nieuwe vrijwilligers, maar ook beroepsbrandweermensen om de sterkte van de posten op peil te houden.

Beoordeling van de operationele prestatie op werkdruk
De werkdruk sluit aan bij de huidige regionale organisatievorm van gekazerneerde en niet-gekazerneerde posten. Dat wil zeggen dat in gebieden met een hoge incidentfrequentie een gekazerneerde post staat en dat in de gebieden met een relatief lage incidentfrequentie een niet-gekazerneerde post staat.

Het aantal objecten, bewoners en infrastructuur maakt of een post een diversiteit aan voertuigen heeft. De hoeveelheid taken die een post uitvoert brengt ook een bepaalde oefenbelasting met zich mee. Wij hebben het aantal taken op een post gemaximaliseerd tot drie per post, met uitzondering van de gekazerneerde post van Apeldoorn-Centrum. Vooralsnog wordt geen aanleiding gezien om daarop te interveniëren. Wel wordt de komende periode een vinger aan de pols gehouden om de ontwikkelingen te volgen.

Aandachtsgebieden

Leerpunten Pilot Harderwijk beleidsperiode 2021-2024
In de pilot 'Risicobewust Harderwijk' werkten we samen met gemeente Harderwijk en brandweerpost Harderwijk. Het doel van de pilot was het ontwikkelen van een risicogerichte aanpak om aantoonbaar het risicobewustzijn en veiliger gedrag van inwoners te vergroten. In de pilot is een aanpak ontwikkeld op de samenhangende terreinen van voorlichting (met o.a. publiekscampagnes), advisering (bijvoorbeeld vanuit controles) en oefening. Deze pilot hebben we samen met gemeente Harderwijk op 24 juni 2022 in gezamenlijkheid afgerond en geëvalueerd.

Door de intensieve samenwerking met gemeente Harderwijk zijn goede resultaten geboekt. De pilot en samenwerking hebben waardevolle inzichten en informatie opgeleverd. Daar waar mogelijk hebben effectmetingen op het gebied van risicobewustzijn en gedrag plaatsgevonden. Zo hebben in alle gemeenten in de regio gedragsonderzoeken plaatsgevonden over de veiligheidsbeleving met betrekking tot brand en crises. Ook zijn drie campagnes uitgevoerd in alle 22 gemeenten: vluchtsleutelhangercampagne, vluchtplancampagne en campagne veilig stoken.

De wijze waarop de pilot 'Risicobewust Harderwijk' is aangepakt was zowel voor ons als voor de gemeente zeer arbeidsintensief. De ervaringen die in Harderwijk zijn opgedaan worden ook in de komende beleidsperiode ingezet.

Omgevingswet en vroegtijdige betrokkenheid
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Dit biedt een aantal nieuwe planfiguren, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Wij zijn als adviseur veiligheid aangesloten bij de vorming van deze plannen. Belangrijk is dat we vroegtijdig aansluiten bij gebiedsontwikkelingen, zodat de effecten op de dekking meegenomen worden in de besluitvorming (bijvoorbeeld in een omgevingsvisie of omgevingsplan). Wij nemen de effecten van gebiedsontwikkelingen op de dekking mee in onze advisering richting gemeenten en partners. Echter is het ook van belang dat gemeenten ons actief betrekken in een vroeg stadium van gebiedsontwikkeling, zodat eventuele effecten op de dekking inzichtelijk worden gemaakt. Dit alles is ook input voor informatiegestuurd werken. Het maakt monitoring van een aandachtspuntenlijst mogelijk.

Informatiegestuurd werken is als speerpunt benoemd in beleidsplan 2025-2028. Wij hebben analyses en dashboards gerealiseerd en in gebruik genomen. Dit wordt de komende jaren verder uitgebouwd. Hierbij maken we gebruik van centrale, goed beheerde datavoorzieningen, gecombineerd met externe bronnen. De komende jaren ligt onze focus op beter beheer en ontsluiting van deze voorzieningen, zowel intern als richting ketenpartners.

De ontwikkeling van dit nieuwe dekkings- en spreidingsplan vergroot de behoefte aan het verzamelen van nieuwe data voor monitoring en verantwoording van de opkomsttijden. Onze aandacht gaat hierbij uit naar centrale dataverwerking en -opslag, op basis waarvan informatieproducten (dashboards) gemaakt worden die ons helpen bij verantwoorden en sturen. Wij werken aan het verstevigen van de aansluiting van het dekkings- en spreidingsplan bij de ontwikkelingen rondom informatiegestuurd werken. De komende beleidsperiode zal deze informatie dan ook gebruikt worden om een betere sturing te geven aan de repressieve organisatie op het gebied van opkomsttijden.

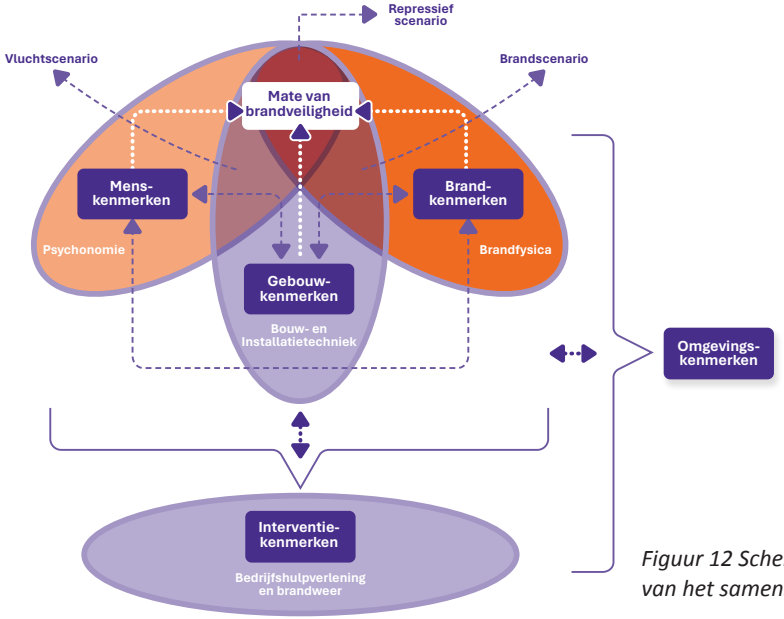
Aandachtspuntenlijst
De Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen schrijft een aandachtspuntenlijst voor gebieden waar de operationele prestatie van de brandweer niet optimaal is. In die situatie valt de opkomsttijd buiten de brandbreedte, is de capaciteit onvoldoende, de paraatheid te laag en/of de werkdruk niet in balans.

De brandweer blijft zich altijd inspannen om zo snel mogelijk ter plaatse te zijn. Alleen focussen op de opkomsttijden is te eenzijdig bij het beschouwen van de integrale brandveiligheid. De zorg voor brandveiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeenten en de brandweer. Ook wordt een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, instellingen en bezoekers van de regio. Het op orde zijn van de brandveiligheid van een gebouw is primair de verantwoordelijkheid van de eigenaar/ gebruiker.

De meeste veiligheidswinst zit in maatregelen binnen risicobeheersing, met effect op beïnvloedbare factoren. Met interventies 'voor de vlam' realiseren we een scenario dat beheersbaar is voor de brandweer, ook wanneer deze later aanwezig is dan de genoemde opkomst- en streeftijden.
Het effect van risicobeheersingsmaatregelen is echter lastig meetbaar en beïnvloedt niet de operationele prestatie. Tijdoverschrijding kan niet in alle gevallen worden opgelost door (brand)preventieve maatregelen.

Aandachtsobjecten
Volgens de landelijke handreiking verdienen aandachtsobjecten een afzonderlijke beoordeling maar mag indien mogelijk ook een logische clustering plaatsvinden (zie Bijlage 5).

Aandachtsobjecten, opkomsttijden en risico's
De mate van brandveiligheid van een object wordt bepaald door een samenspel tussen mens, gebouw, brand, interventie en omgevings-kenmerken. Zie hiervoor ook Figuur 12.
Het gaat bijvoorbeeld om de kenmerken van het object zelf, zoals de bouwmaterialen, brandwerende voorzieningen en de aanwezigheid van rookmelders. Daarnaast gaat het ook om de wijze waarop het object gebruikt wordt. Welke risicovolle activiteiten vinden plaats en kunnen de gebruikers zichzelf redden? Ook spelen de aanwezigheid van een bedrijfshulpverleningsorganisatie (BHV) en de inzetmogelijkheden van de brandweer een rol.

Figuur 12 Schematische weergave van het samenstel van kenmerken.

Het uitgangspunt van het systeem van brandveiligheid is in basis voor alle gebruiksfuncties gelijk. Vanuit het kenmerkenschema beredeneerd betekent dit dat de kenmerken van de mens, gebouw, brand en omgeving idealiter zo zouden moeten zijn dat een brand in een object leidt tot een beheersbaar scenario voor de brandweer.
Er moeten voldoende voorzieningen aanwezig zijn om een object bij brand tijdig te verlaten en brand en rookverspreiding naar andere brand-compartimenten en percelen te voorkomen. Daarnaast moet het object goed bereikbaar zijn voor de brandweer, met daarbij een bluswatervoorziening die past bij de verwachte bluswaterbehoefte.

Van de brandweer kan pas een goede interventie worden verwacht wanneer de mate van brandveiligheid in balans is met de kenmerken. Belangrijk hierin is dat onze afdeling risicobeheersing advisering over objecten en evenementen in de ruimtelijke omgeving op een risicogerichte wijze heeft ingericht. Dit betekent dat zij adviseert over de mate van brandveiligheid in brede zin, waarbij alle kenmerken worden meegenomen.

Risicogericht werken

Wij richten onze werkzaamheden op de grootste risico's in onze regio, om te komen tot een risicobewuste en zelfredzame samenleving. Risicogericht werken betekent beïnvloeding van de grotere risico's vanuit een integrale benadering. Op basis van een gedegen informatiepositie en analyse bepalen we waar deze risico's zich bevinden en hoe deze het meest effectief beïnvloed kunnen worden. De opkomsttijd is maar een beperkt onderdeel van het risico.

Risicogericht werken betekent ook dat tijd en capaciteit gericht worden ingezet in die situaties waar het veiligheidsrendement het hoogst is. We controleren niet langer in situaties waarin beperkt(er) veiligheidswinst valt te behalen (de facto zullen we voor bedrijven en instellingen ons vooral richten op de complexere dossiers met een hoger risico).

Het wettelijk kader bepaalt, ook bij een risicogericht advies, de ondergrens. Daar waar een hoger maatregelenniveau wordt geadviseerd dan wettelijk vereist, wordt toegelicht waarom dat zo is. De gedachte is dat de risicobewuste eigenaar/gebruiker vanuit een gevoelde verantwoordelijkheid meer genegen is om risicogerichte maatregelen te treffen. Hierbij geldt: hoe eerder wij zijn aangesloten bij een initiatief, hoe beter rekening kan worden gehouden met aspecten als opkomsttijden.

De mate van brandveiligheid wordt op diverse manieren beïnvloed. Daarbij werken we volgens de landelijke methode voor risicogericht werken.
De invloed op de mate van brandveiligheid richt zicht op:

- Wet- en regelgeving
- Inrichting van de omgeving
- Vergunning, toezicht en handhaving
- Kennisdeling in relatie tot gedragsverandering
- Kennisdeling in relatie tot handelingsperspectief repressieve dienst
- Communicatie en voorlichting over de restrisico's

Voorlichting en campagnes voor een risicobewuste samenleving

Brandveiligheid is van ons allemaal. Er zijn veel aspecten die brandveiligheid beïnvloeden. Denk aan brandveilig meubilair, gebouwen met een brandveilig ontwerp of goede vluchtwegen. Het is dus van belang dat we ons realiseren dat brandveiligheid veel meer is dan alleen de opkomsttijden van de brandweer.
Zowel de risicobewustzijnscampagnes als de traditionele brandveiligheids-voorlichting richten zich op situaties waar een risico zich voordoet. In de komende beleidsperiode wordt wederom aansluiting gezocht bij het risicoprofiel en waar van toepassing het dekkings- en spreidingsplan.
Met behulp van innovatieve risicocommunicatie, gedragsinterventies en voorlichting hebben we namelijk invloed op de manier waarop mensen zich gedragen en hoe mensen zichzelf en hun naasten kunnen redden.
De afgelopen jaren zijn goede resultaten behaald met doelgroep- en risicogerichte gedragsinterventies, met name voor brand. We zijn trots op het werk dat wij hiervoor verzetten en de resultaten die wij behalen. Dit betekent dat wij steeds betere interventies ontwikkelen die gestoeld zijn op gedragswetenschappelijke methodes. We zijn hierin toonaangevend en een deskundige gedragsadviseur voor regionale en gemeentelijke gedrags-vraagstukken. Dit punt komt ook nadrukkelijk naar voren in regionaal beleidsplan 2025-2028.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

Een ander belangrijk punt in regionaal beleidsplan 2025-2028 is de aandacht voor het thema natuurbrandbeheersing. Een aantal van de aandachtsgebieden en -objecten dat naar voren komt bevindt zich in een natuurgebied. Wij werken samen met de Gelderse veiligheidsregio's, de provincie en gemeenten aan de gebiedsgerichte aanpak natuurbrand-beheersing. Onderdeel van deze aanpak is het risicogerichte brandveilig-heidsadvies bij risicovolle en/of kwetsbare objecten in de natuurlijke omgeving. Dit betekent dat een aantal aandachtsobjecten uit het dekkings- en spreidingsplan al in de gebiedsgerichte aanpak wordt meegenomen. Opkomsttijd wordt meegewogen in het risicogerichte advies.

Een sluitende veiligheidsketen

De koppeling tussen crisisbeheersing, risicobeheersing, de operationeel informatiebeheerders en brandweerzorg is sluitend. Alles ter ondersteuning van een snelle en adequate inzet van de brandweer. De komende beleidsperiode onderzoeken we, in het kader van informatiegestuurd werken, hoe informatiesystemen de behoefte aan samenwerking nader kunnen ondersteunen.

De aandachtsobjecten op de aandachtspuntenlijst zijn opgenomen in onze risicogerichte benadering. Een uitwerking van de acties die vanuit de risicogerichte werkwijze al zijn uitgezet op de aandachtsobjecten staat in Bijlage 5.

Regionale conclusies en aanbevelingen

De eerste tankautospuit (basisbrandweereenheid) kan na een melding van gebouwbrand over het algemeen binnen de gestelde bandbreedte ter plaatse zijn. De slagkracht is op orde en de regionale capaciteit voor grootschalige en langdurige inzetten voldoet aan het landelijke slagkrachtprofiel. Wel is het voortzettingsvermogen bij dit soort inzetten kwetsbaar. De beschikbaarheid van de eerstelijns tankautospuiten is op niveau, maar de beschikbaarheid van vrijwilligers behoeft continu aandacht.

Met de huidige kazernespreiding, het aantal eenheden en onze organisatievorm kunnen wij passende brandweerzorg leveren. De interne samenwerking tussen risicobeheersing, vakbekwaamheid en operationele informatievoorziening in het risicogericht voorbereiden op incidenten werkt naar behoren. Er zijn geen ingrijpende maatregelen nodig.
We kunnen gestaag verder werken aan optimalisatie van onze huidige brandweerorganisatie.

DEKKINGS- EN SPREIDINGSPLAN VASTSTELLEN | PROCESSTAP 4

Op dit moment wijken de opkomsttijden uit de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor dekkingsplannen (nog) af van de voorgeschreven opkomsttijden uit het Besluit veiligheidsregio's. In overleg tussen de minister van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad is overeengekomen dat regio's nieuwe dekkingsplannen opstellen in lijn met de Landelijke Handreiking Uniforme Systematiek voor dekkingsplannen.

UITVOERING BIJSTELLEN | PROCESSTAP 5

Wij kunnen met de huidige kazernespreiding, het aantal eenheden en onze organisatievorm de basisbrandweerzorg leveren. Er is op dit moment geen aanleiding om onze uitvoering bij te stellen.
Ons materieelspreidingsplan (MSP) zit nog in de implementatiefase. Onlangs is het eerste voertuig uitgeleverd door de opdrachtnemer. De getoonde afbeeldingen met betrekking tot de dekking zijn gebaseerd op de huidige locaties en brandweerzorgeenheden. Gedurende de looptijd van dit dekkings- en spreidingsplan zullen de afbeeldingen wijzigen.

DEKKING UITVOEREN EN BEOORDELEN | PROCESSTAP 6 EN 7

Wij ontwikkelen ons de komende beleidsperiode op het gebied van informatiegestuurd werken. Hiermee werken we ook aan een actieve(re) registratie van incidentgegevens. Volgens de handreiking zijn voor de monitoring van het ten minste de volgende gegevens relevant:

- Statustijden
- Type incident
- Prioriteit en wijzigingen van prioriteit tijdens een incident
- Adres of locatie van het incident
- Beschikbaarheid (paraatheid en gelijktijdigheid)
- Bezetting
- Duiding van bijzondere omstandigheden

Het bestuur wordt twee keer per jaar met een prestatiekaart geïnformeerd over een aantal beoordelingsfactoren:

- Aantal incidenten
- Paraatheid
- Prio 1-dekking en spreidingsplan
- Internationale samenwerking
- Analyses / advies ruimtelijke veiligheid, veilig bouwen en evenementen
- Proces gedrag en veilige leefomgeving, resultaten en bereik campagnes

In het beleidsplan van 2025-2028 is informatiegestuurd werken benoemd als speerpunt. Wij hebben al analyses en dashboards gerealiseerd en in gebruik genomen. Dit bouwen we de komende jaren verder uit. Hierbij maken we in principe gebruik van centrale, goed beheerde datavoorzieningen, gecombineerd met externe bronnen. De komende jaren ligt de focus op een nog beter beheer en ontsluiting van deze voorzieningen, zowel intern als richting ketenpartners.

BIJLAGE 1
OVERZICHT MATERIEEL PER POST

na realisatie project vervanging blusvoertuigen

Gebruikte afkortingen:

TS	Tankautospuit
TS Combi	Tankautospuit terreinvaardig (Combi)
NB Spec	Specialistisch voortuig natuurbrand
HV	Hulpverleningsvoertuig
RV	Redvoertuig
WVD	Waarschuwing en verkenning
WTG	Watertankwagen
GWT	Groot Watertransport
WTS500	Klein Watertransport
MCU	Mobiele Commando Unit
VIA	Vee-redinstallatie-aanhanger
SB	Schuimblusvoertuig
BRV	Brandweervaartuig
BOE	Basis Ontsmettingseenheid
GOE	Grootschalige Ontsmettingseenheid

District Achterhoek-Zuid

Post	Voertuig	Organisatievorm
Aalten	TS	Vrije instroom
	WTG	
	WVD	
Dinxperlo	TS	Vrije instroom
Borculo	TS	Vrije instroom
Eibergen	TS	Vrije instroom
	WTG	
	WVD	
Neede	TS	Vrije instroom
	WTS500	
Ruurlo	TS	Vrije instroom
	WTS500	
	VIA	
Groenlo	TS	Vrije instroom
	WTG	
	ORT	
Lichtenvoorde	TS	Vrije instroom
	WTS500	
	HV	
	VIA	
Winterswijk	TS	Vrije instroom
	TS	
	GWT	
	WTG	
	RV	

District Achterhoek-Zuid

Post	Voertuig	Organisatievorm
Doetinchem	TS	Kazernering (ANW) Dagdienst (DAG)
	TS	Vrije instroom
	RV	
	HV	
	GWT	
	MCU	
Wehl	TS	Vrije instroom
	VIA	
Gendringen	TS	Vrije instroom
	VIA	
	ORT	
	BRV	
Silvolde	TS	Vrije instroom
	WTS500	
Varsseveld	TS	Vrije instroom
	SB	
Bergh	TS Combi	Vrije instroom
	WTG	
	WVD	
Didam	TS Combi	Vrije instroom
	WTS500	

District Achterhoek-Noord

Post	Voertuig	Organisatievorm
Zutphen	TS	Kazernering (ANW) Dagdienst (DAG)
	TS	Vrije instroom
	GWT	
	RV	
	HV	
	MCU	
Lochem	TS	Vrije instroom
	WTS500	
	ORT	
Laren	TS	Vrije instroom
	WTG	
Almen	TS	Vrije instroom
	WVD	
Barchem	TS	Vrije instroom
Gorssel	TS	Vrije instroom
	WTS500	
	ORT	
	BRV	
Hengelo (gld)	TS	Vrije instroom
	WTS500	
Steenderen	TS	Vrije instroom
	WVD	
	ORT	
	BRV	
Vorden	TS Combi	Vrije instroom
	WTG	
Zelhem	TS Combi	Vrije instroom
	WTG	

District Midden

Post	Voertuig	Organisatievorm
Apeldoorn-Centrum	TS	Beroeps
	RV	
	HV	
	GPD	
Apeldoorn (vrijwilligers)	TS Combi	Vrije instroom
	GOE/BOE	
Apeldoorn-Zuid	TS	Dagdienst bezetting
	GWT	
	WTG	
Beekbergen	TS Combi	Vrije instroom
De Maten	TS	Vrije instroom
Hoenderloo	TS Combi	Vrije instroom
Hoog Soeren	TS Combi	Vrije instroom
Loenen	TS Combi	Vrije instroom
Uddel	TS Combi	Vrije instroom
	WTG	
Ugchelen	TS Combi	Vrije instroom
Brummen	TS	Vrije instroom
	WTG	
Eerbeek	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	WTS 500	
Voorst	TS	Vrije instroom
Terwolde	TS	Vrije instroom
	WVD	
Twello	TS	Vrije instroom
	SB	
	WTS 500	
Klarenbeek	TS Combi	Vrije instroom
	VIA	

District Veluwe		
Post	**Voertuig**	**Organisatievorm**
Epe	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	WTG	
Vaassen	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	WTS500	
Oene	TS	Vrije instroom
	VIA	
Wapenveld	TS Combi	Vrije instroom
	WTS500	
Heerde	TS Combi	Vrije instroom
	ORT	
	BRV	
Hattem	TS	Vrije instroom
	WTG	
Wezep	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	HV	
Oldebroek	TS Combi	Vrije instroom
	WTG	
	WVD	
Elburg	TS Combi	Vrije instroom
	NB Spec	
	RV	
	WTS500	
	SB	

District Veluwe		
Post	**Voertuig**	**Organisatievorm**
Elspeet	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	WTS500	
	VIA	
Nunspeet	TS Combi	Vrije instroom
	TS	
	WTG	
	GWT	
Harderwijk	TS	Vrije instroom
	TS	
	RV	
	HV	
	DT	
	ORT	
	BRV	
Hierden	TS Combi	Vrije instroom
Ermelo	TS	Vrije instroom
	NB Spec	
	WTG	
	WVD	
Putten	TS	Vrije instroom
	TS (tot 01-02-2028)	
	NB Spec	
	WTS500	

BIJLAGE 2A
TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN BEREKENINGEN

Het dekkings- en spreidingsplan komt tot stand door per buurt in de regio de opkomsttijd te berekenen met een rekensysteem. In deze bijlage van het dekkings- en spreidingsplan geven we uitleg over de werking van het rekensysteem en de uitgangspunten bij de berekeningen.

Rekensysteem

Wij gebruiken het rekenprogramma CARE (CArtografische REkenmodule van de firma SafetyCT) voor de berekeningen die de basis vormen van het dekkings- en spreidingsplan. Op basis van het gebouwbestand, de infrastructuur en de theoretische rijsnelheden worden Kazerne Volgorde Tabellen gemaakt.

Per object berekenen we welk voertuig het snelst ter plaatse kan zijn. Zo worden prognoses op de schaal van regionaal, gemeentelijk of verzorgingsgebied gemaakt over de opkomsttijden. Om het systeem te kunnen laten rekenen, kiest de regio uitgangspunten. Vaak zijn die gebaseerd op praktijkmetingen. De uitkomsten blijven echter theoretische berekeningen en prognoses.

De uitgangspunten bij de berekeningen
Voor de berekeningen voor het dekkings- en spreidingsplan is een aantal uitgangspunten bepaald, op basis waarvan het rekensysteem gevuld is. De volgende uitgangspunten zijn gekozen.

	Waarde	Toelichting	Opmerking
Rekenmethode	CARE, versie 2.12.3	Programma voor dekkingsprognoses. Ontwikkeld door SafetyCT	Toepassing wordt door meerdere veiligheidsregio's gebruikt.
Objecten	BAG (Basisadministratie Adressen en Gebouwen) KRO (Kern Registratie Objecten)	De KRO is een verzameling van objecten uit diverse landelijke registraties in één kaartbeeld. De database bevat gegevens van registraties zoals BAG, BRT, WOZ, Handelsregister, RRGS en LRKP.	
Normtijden	Zoals opgenomen in de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen.		
Rijtijden	Berekend met een wegenbestand van de Roadtool.	Aangepast voor hulpdiensten met speed-profiles van TomTom. Wegenbestand bepaald aan de hand van de Roadtool van SafetyCT.	Toepassing wordt door meerdere veiligheidsregio's gebruikt.
Basis-brandweereenheid	Tankautospuit met een zestal bemanningsleden.		

Het aantal gemeten tijden levert voor een aantal posten on onze regio nog geen valide beeld op als de nieuwe systematiek wordt gebruikt. Dit komt door het kleine aantal meldingen. Onze mediaantijden zijn daarom nog op basis van de systematiek van het vorige dekkings- en spreidingsplan. De werkwijze uit de handreiking is nog niet toegepast.

Actualiseren uitruktijd:

- De uitruktijd wordt berekend. Dit is het gemiddelde van de mediaan van 2019, 2020 en 2021 van alle prio 1-incidenten.
- Uitruktijden van langer dan tien minuten en korter dan twee seconden worden niet meegenomen in de berekening. We gaan ervan uit dat dit foutieve statussen zijn.
- Uitruktijden die worden gerealiseerd na een half uur vanaf de start van het incident tellen niet mee in de berekening. We gaan ervan uit dat die uitruktijden niet van waarde zijn voor de berekening van de uitruktijd van de eerste tankautospuit.
- De uitruktijd Redvoertuig wordt bepaald op basis van geregistreerde uitruktijden. Dit is het gemiddelde van de mediaan van 2019, 2020 en 2021 van alle prio 1-incidenten.
- Als meldkamertijd is als mediaantijd 78 seconden aangehouden.

In 2023 hebben we besloten om geen onderscheid te maken in een dag-, avond-, nacht- en weekendvenster. In de BVOG wordt één uitruktijd toegepast.

De volgende mediaantijden (tankautospuit) zijn aangehouden als grondslag voor de berekeningen:

Gemiddelde van mediaan uitruktijd	uitruktijd
Achterhoek-Noord	
Almen	0:04:30
Barchem	0:05:11
Borculo	0:05:34
Eibergen	0:04:24
Gorssel	0:03:57
Hengelo (gld)	0:05:23
Laren	0:04:24
Lochem	0:05:00
Neede	0:05:00
Ruurlo	0:04:04
Steenderen	0:05:30
Vorden	0:04:54
Zelhem	0:04:09
Zutphen	0:02:16
Achterhoek-Zuid	
Aalten	0:05:36
Bergh	0:04:32
Didam	0:05:17
Dinxperlo	0:04:28
Doetinchem	0:02:14
Gendringen	0:05:13
Groenlo	0:05:34
Lichtenvoorde	0:05:09
Silvolde	0:06:22
Varsseveld	0:04:23
Wehl	0:05:04
Winterswijk	0:05:16

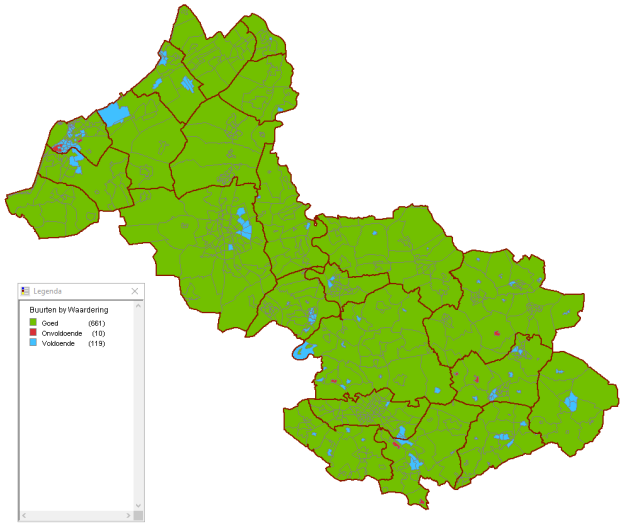
Gemiddelde van mediaan uitruktijd	uitruktijd
Midden	
Apeldoorn (beroeps)	0:01:21
Apeldoorn-Centrum	0:05:30
Apeldoorn-De Maten	0:04:28
Apeldoorn-Zuid	0:01:32
Beekbergen	0:04:10
Brummen	0:06:59
Eerbeek	0:04:54
Hoenderloo	0:03:06
Hoog Soeren	0:03:57
Klarenbeek	0:03:36
Loenen	0:04:08
Terwolde	0:03:01
Twello	0:04:16
Uddel	0:03:21
Ugchelen	0:03:25
Voorst	0:04:23
Veluwe	
Elburg	0:04:16
Elspeet	0:03:21
Epe	0:03:48
Ermelo	0:04:52
Harderwijk	0:05:27
Hattem	0:04:00
Heerde	0:04:15
Hierden	0:04:35
Nunspeet	0:03:48
Oene	0:03:32
Oldebroek	0:03:43
Putten	0:03:56
Vaassen	0:03:43
Wapenveld	0:04:04
Wezep	0:04:51

BIJLAGE 2B
RELEVANTE BESTUURLIJKE BESLUITEN

Streeftijd Redvoertuig	15 minuten	Vorige dekkings- en spreidingsplan	
Streeftijd hulpverleningsvoertuig (HV)	15 minuten	Vorige dekkings- en spreidingsplan	Duidelijk is dat niet overal deze streefwaarde kan worden gerealiseerd.
Streeftijd Waterongevallen (WO) - duiken	30 minuten	Vorige dekkings- en spreidingsplan	Duidelijk is dat niet overal deze streefwaarde kan worden gerealiseerd.
Paraatheidsregeling			
Uitruk op Maat		Door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders voor flexibele voertuigbezetting (2015)	

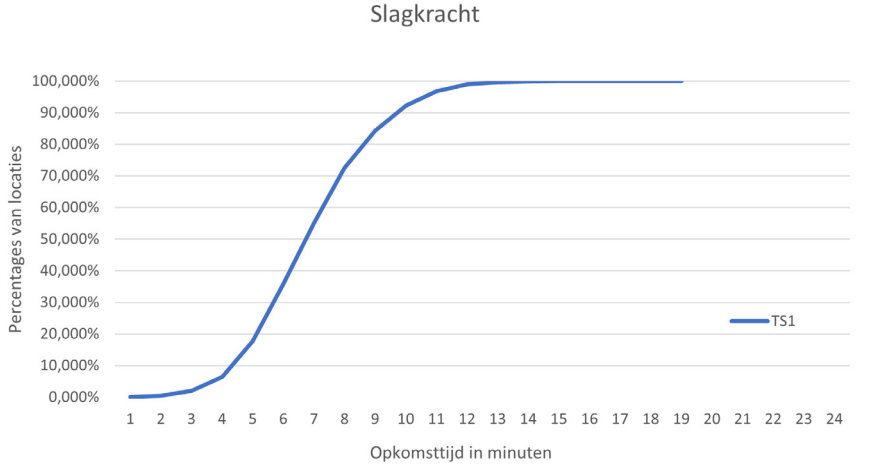
BIJLAGE 3
OPKOMSTPRESTATIES

In deze bijlage hebben we de visualisaties opgenomen van de opkomstprestaties in onze regio ’s avonds, ’s nachts en in het weekend. In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de technische uitgangspunten van de berekeningen. In deze bijlage zijn de visualisaties van de avond, nacht en het weekend, die horen bij processtap 2 en 3 van de Handreiking Landelijk Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen, opgenomen.

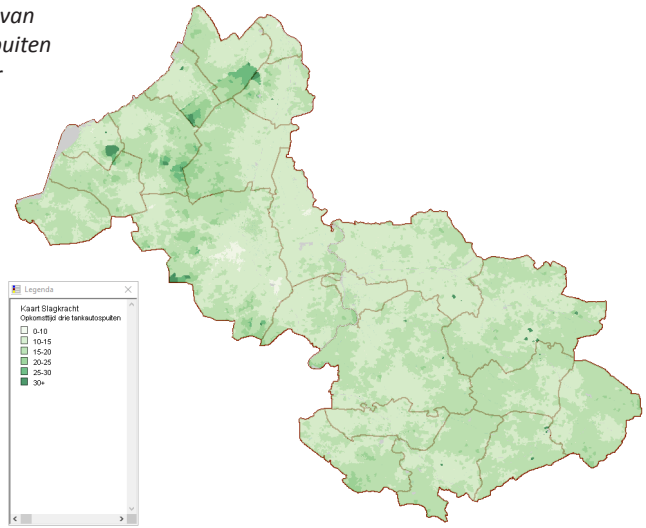
Figuur 13 Beoordeling van gebieden op factor snelheid, ’s avonds, ’s nachts of in het weekend. Groen is goed (662 buurten), blauw is voldoende (118 buurten), rood is onvoldoende (10 buurten). Vanuit de handreiking is het kleurgebruik voorgeschreven.

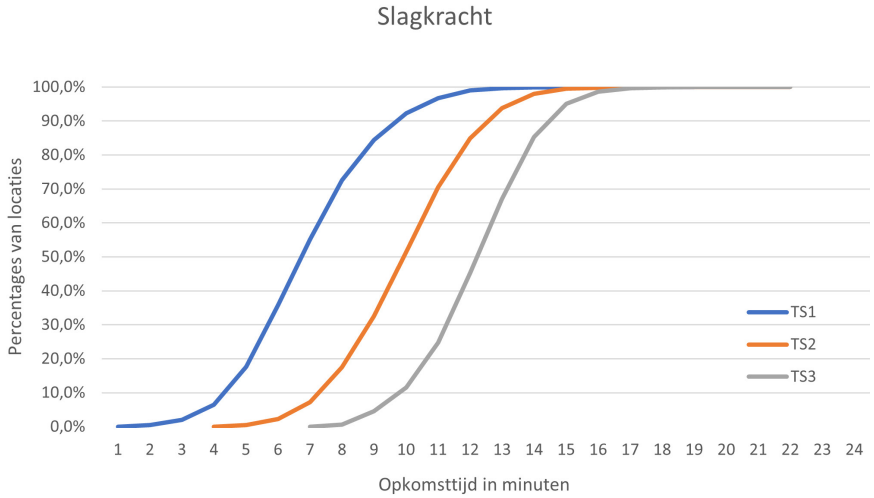
Het percentage van de locaties in de regio dat binnen een bepaalde tijd wordt bereikt kan ook worden weergegeven in een s-curve. In een staaf-diagram is verder gespecifieerd in welke tijdvakken de locaties bereikt worden.

Figuur 14 Percentage van de objectlocaties in de regio die binnen een bepaalde tijd door de eerste tankautospuit bereikt worden, uitgezet in tijdvakken waarin ze bereikt worden. Hier zijn de avond, nacht en het weekend weergegeven.

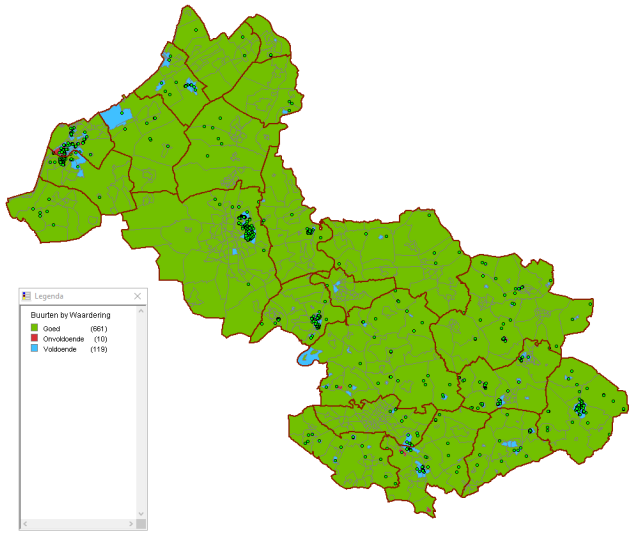
Figuur 15 Opkomsttijden van de eerste drie tankautospuiten overdag. De lichtste kleur geeft de snelste tijd aan (0-10 minuten), de donkerste kleur de langste (30+ minuten).

Figuur 16 Het percentage van de objectlocaties in de regio die binnen een bepaalde tijd door één, twee of drie tankautospuiten worden bereikt (’s avonds, ’s nachts en in het weekend).

In Hoofdstuk 2 (processtap 2) hebben we de operationele prestaties voor de basisbrandweerzorg inzichtelijk gemaakt aan de hand van de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Om te beoordelen of deze prestaties afdoende zijn gebruikt de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen de methode Gebiedsgerichte Opkomsttijden.

Figuur 17 Beoordeling van gebieden op factor snelheid. Groen is goed (661 buurten), blauw is voldoende (10 buurten), rood is onvoldoende (119 buurten) De punten zijn objecten die bijzondere aandacht vereisen (aandachtsgebieden/-objecten).

BIJLAGE 4
REPRESSIEVE DEKKING VAN DE OVERIGE KERNTAAKGEBIEDEN

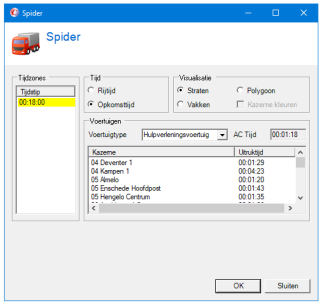
De Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen maakt voor de beoordeling van de basisbrandweerzorg gebruik van de nieuwe methode Gebiedsgerichte Opkomsttijden. Deze methode richt zich op de beoordeling van de basisbrandweereenheid (tankautospuit). De methode geeft geen beoordelingskader voor het redvoertuig en de overige taakgebieden.
Wij hebben de opkomsttijden voor hulpverlening, redding op hoogte, natuurbranden en waterongevallen geanalyseerd en beoordeeld.

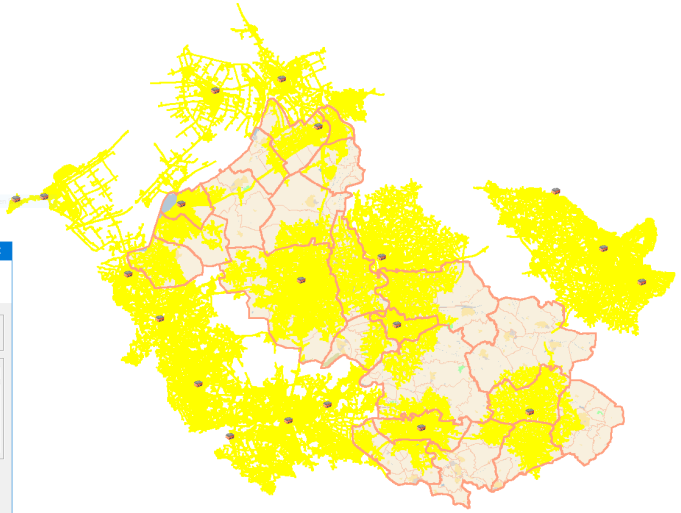
4a. Beoordeling operationele prestatie bij hulpverlening

Een steeds groter deel van de werklast van de brandweer bestaat uit hulpverlening. Het gaat hierbij om technische hulpverlening bij verkeersongevallen, maar ook om hulp aan andere hulpdiensten, zoals het afhijsen van patiënten voor de ambulancedienst of het openen van deuren voor de politie.
Daarnaast rukt de brandweer steeds vaker uit voor reanimatie. De operationele prestatie bij hulpverlening, in relatie tot de risico's, wordt gewogen aan de hand van snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.

Snelheid
Voor hulpverlening is geen wettelijke opkomstnorm bepaald. Wij hanteren een streeftijd van 18 minuten voor de opkomst van een hulpverleningsvoertuig. Landelijk wordt gestreefd naar 20 minuten. De eigen opgelegde streefwaarde is daarmee strenger dan waar in het land voor wordt gepleit. Het hulpverleningsvoertuig is altijd ondersteunend aan een basiseenheid (tankautospuit) of aan een Officier van Dienst. Daarvan weten we dat deze in 99% van de regio binnen 18 minuten ter plaatse kunnen zijn. Onze hulpverleningsvoertuigen staan in de regio geplaatst op de kazernes in Doetinchem, Lichtenvoorde, Apeldoorn, Zutphen, Harderwijk en Wezep.
In onderstaande visualisatie is weergegeven in welk deel van de regio binnen 18 minuten een hulpverleningsvoertuig ter plaatse kan zijn (groen).

Figuur 18 Opkomst hulpverleningsvoertuig binnen 18 minuten ('s avonds, 's nachts en in het weekend).

Capaciteit
De brandweer heeft voldoende slagkracht voor hulpverlening. Zowel bij kleine incidenten als voor stormdagen of bijvoorbeeld bij complexere spoorwegongevallen.

Paraatheid en restdekking
Hulpverleningsvoertuigen zijn gestationeerd op posten met een beroepsprofiel, met een kazerneringsprofiel en bij posten met een vrij instroomprofiel (vrijwilligers). In het geval van gelijktijdigheid van (maatgevende) incidenten hebben we voldoende eenheden beschikbaar om in te zetten. Daarnaast kunnen interregionale eenheden gealarmeerd worden.

Werkdruk
Door veranderende incidenten loopt de werkdruk op de hulpverleningsvoertuigen langzaam terug. Het aantal incidenten loopt terug, maar er is ook minder behoefte aan zwaar hulpverleningsmaterieel dankzij andere (veiligere) voertuigtypen en protocollen van de ambulancedienst. Wij hebben hierop geanticipeerd door het aantal hulpverleningsvoertuigen in het dekkings- en spreidingsplan terug te brengen van 11 naar 6.

Analyse
Hulpverleningsvoertuigen kunnen in het grootste deel van de regio aan de streefwaarde voor de opkomsttijd (15 minuten) voldoen. In de gebieden waar het hulpverleningsvoertuig niet binnen deze tijd ter plaatse kan zijn, is het risico op zware ongevallen te classificeren als laag/gemiddeld. In deze delen van de regio bevindt zich minder infrastructuur zoals snelwegen of spoorlijnen.

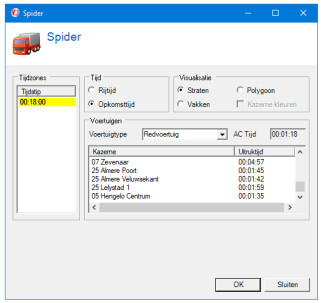
Conclusies en aanbevelingen
De brandweerzorg voor het taakgebied ‘hulpverlening’ is op orde. Er is voldoende dekking en capaciteit om incidenten te bestrijden. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

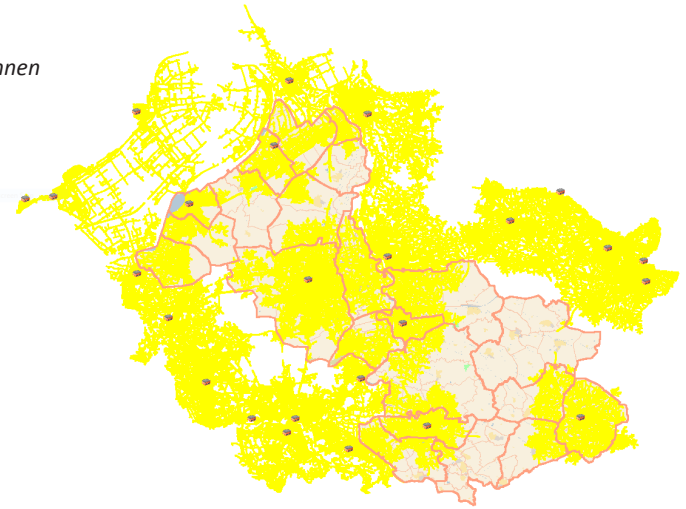
4b. Beoordeling operationele prestatie van het redvoertuig

In het Besluit veiligheidsregio’s staat dat het bestuur van de veiligheidsregio vaststelt voor welke objecten bij binnenbrand de inzet van een ondersteuningseenheid voor redden en blussen op hoogte altijd noodzakelijk is. De opkomstnorm van dit redvoertuig is dan dezelfde als voor de eerste tankautospuit. Ons bestuur heeft in 2012 besloten hiertoe geen noodzaak te zien.

Snelheid
Voor redvoertuigen is geen wettelijke opkomstnorm bepaald. Wij hanteren een streeftijd van 18 minuten. Een redvoertuig is altijd ondersteunend aan een tankautospuit, daarvan weten we dat deze in 99% van de regio binnen 18 minuten ter plaatse kan zijn. Onze redvoertuigen staan in de regio geplaatst op de posten Doetinchem, Winterswijk, Apeldoorn, Zutphen, Elburg en Harderwijk.
In onderstaande visualisatie is een weergegeven in welk deel van de regio binnen 18 minuten een redvoertuig ter plaatse kan zijn (geel).

Figuur 19 Opkomst redvoertuig binnen 18 minuten (’s avonds, ’s nachts en in het weekend).

De brandweer is in staat om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij redding en/of blussing op hoogte.

Werkdruk
We zien een redelijk stabiel aantal inzetten van het redvoertuig. Er is geen aanleiding om te zoeken naar mogelijkheden om de werkdruk te verlagen. Deze wordt als beheersbaar beschouwd.

Analyse
De huidige spreiding van de redvoertuigen sluit aan bij de risico's in de regio en de daarop afgestemde streefwaarde voor de opkomsttijd. Wij zijn in staat om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij redding en/of blussing op hoogte.

Conclusie en aanbeveling
De spreiding van de zes redvoertuigen is op orde. Er is voldoende dekking en capaciteit om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij redding en/of blussing op hoogte. Op basis van het risicoprofiel zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

4c. Beoordeling operationele prestaties bij waterongevallen

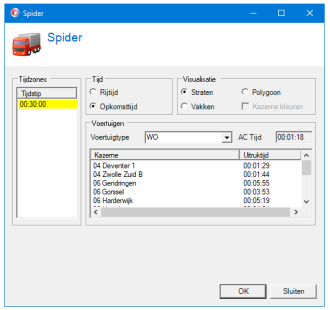
Een van onze kerntaken bestaat uit uitrukken naar waterongevallen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om mensen of dieren die te water zijn geraakt. De operationele prestatie bij waterongevallen, in relatie tot de risico's, wordt gewogen aan de hand van snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Daarbij is gekeken naar de Landelijke Handreiking Waterongevallen bestrijding, welke uitgaat van een drietrapsescalatiemodel: grijpredding, oppervlakteredding en duiken.

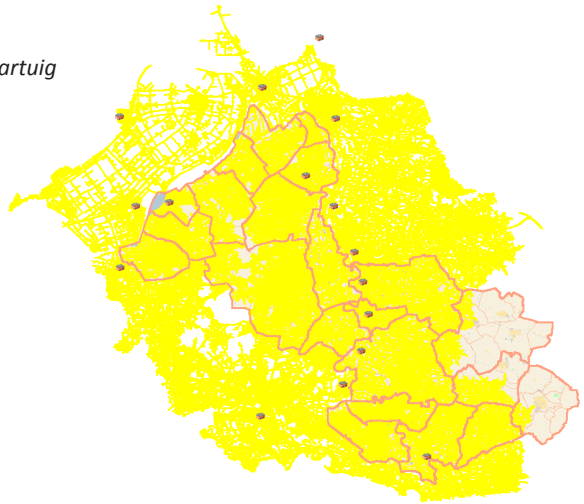
Snelheid
Alle basiseenheden (tankautospuiten) binnen onze regio zijn uitgerust en geoefend om een grijpredding uit te voeren. Hierbij bevindt het slachtoffer zich aan de oppervlakte in water van maximaal 1,5 meter diep en maximaal 15 meter van de waterkant.

De posten Gendringen/Eibergen (zorgen gezamenlijk voor de paraatheid/ bezetting één ORT), Groenlo, Gorssel, Lochem, Steenderen, Zutphen, Harderwijk en Heerde hebben een oppervlaktereddingsteam. Deze posten zijn geselecteerd op basis van een natuurlijke spreiding en aanwezigheid van enige waterrisico's in de omgeving. De eenheid kan een reddingsactie uitvoeren wanneer het slachtoffer zich maximaal 200 meter van de waterkant bevindt en zich aan het wateroppervlak bevindt.

In Gendringen, Gorssel, Steenderen, Zutphen, Harderwijk en Heerde beschikken we over brandweervaartuigen. Deze eenheden kunnen een oppervlakteredding uitvoeren vanaf de boot, een onderwaterzoeking doen met behulp van sonar en assisteren bij een duikinzet.

Figuur 20 Opkomst brandweervaartuig binnen 18 minuten ('s avonds, 's nachts en in het weekend).

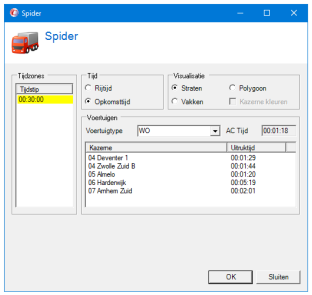

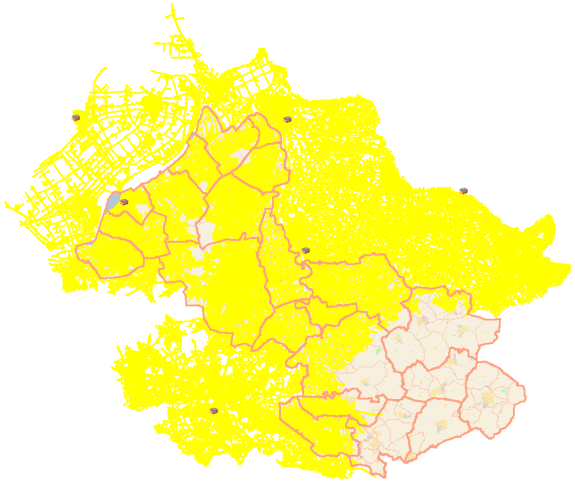
We hebben in onze regio één duikteam. Dat beschikt over een water-ongevallenvoertuig en een brandweervaartuig. Deze eenheid kan een reddingsactie uitvoeren tot een diepte van maximaal 15 meter.

Voor de maximale opkomsttijd bij een waterongeval is geen wettelijke norm bepaald. Wij hanteren de volgende opkomsttijden:

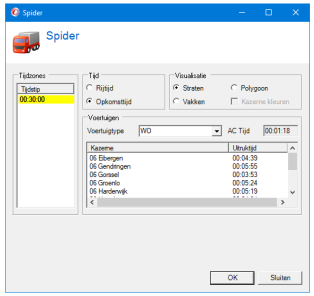
- Grijpredding 18 minuten
- Oppervlakteredding 30 minuten
- Duikinzet 30 minuten
- Brandweervaartuig 30 minuten

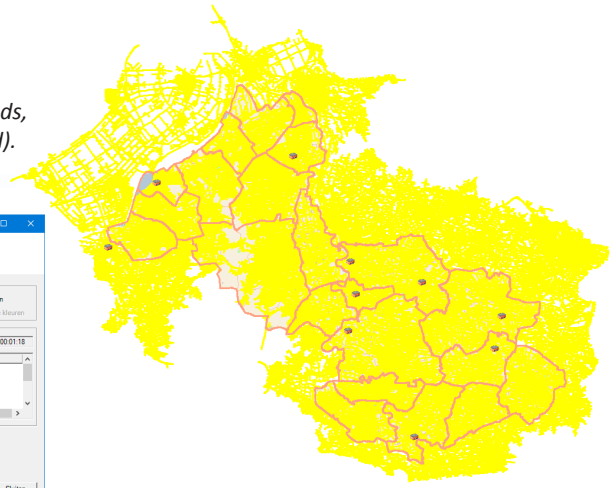
Figuur 21 Opkomst duikteam binnen 18 minuten (’s avonds, ’s nachts en in het weekend).

Figuur 22 Opkomst oppervlaktereddingsteam binnen 18 minuten (’s avonds, ’s nachts en in het weekend).

Capaciteit
Wij kunnen binnen afzienbare tijd capaciteit organiseren voor de bestrijding van waterongevallen. De gebeurt zoals aangegeven op basis van een drie-trapsescalatiemodel: grijpredding, oppervlakteredding en duiken. Wij hebben één duikteam in onze regio en acht oppervlaktereddingsteams. Daarnaast is op elke post expertise voor een grijpredding. Wij hebben voldoende slagkracht voor bestrijding van waterongevallen.

Paraatheid
Het duikteam in onze regio wordt bezet door personeel van de post Harderwijk. In het geval van een gelijktijdige inzet van de tankautospuit en het duikteam bepaalt de bevelvoerder van post Harderwijk welke taak prioriteit krijgt. Voor de taak die eventueel niet vervuld kan worden, worden dan andere eenheden gealarmeerd.

Restdekking
Dankzij de interregionale samenwerking met andere duikteams kan er beroep worden gedaan op aangrenzende regio’s.

Analyse
Wij kunnen bij waterongevallen in een beperkt deel van de regio aan de gestelde streefwaarde voldoen. Dit is in 2022 bestuurlijk geaccepteerd en is er geen significante wijziging van het risicobeeld ontstaan. In de gebieden waar het duikteam niet op tijd kan zijn is het risico op waterongevallen relatief laag. Door de interregionale samenwerking zijn de slagkracht en restdekking hoog.

Conclusies en aanbevelingen
Onze brandweerzorg voor het taakgebied ‘waterongevallen’ is op orde.
Er is voldoende dekking en slagkracht om incidenten te bestrijden. Er zijn geen maatregelen nodig.

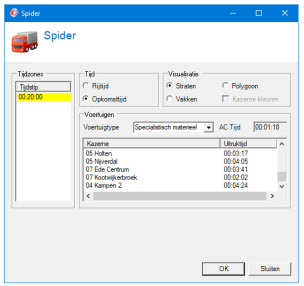
4d. Beoordeling operationele prestaties bij watertransportsystemen

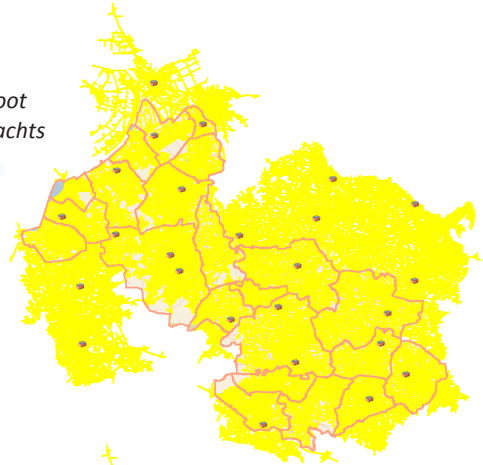
Met een watertransportsysteem kunnen we grote hoeveelheden bluswater vervoeren. Voor het beperken van escalatiescenario's is het nodig om over voldoende bluswater te beschikken. Daarnaast willen we als vangnet voor falende bluswatersystemen en als tijdelijke overbrugging in geval van een acuut bluswaterprobleem beschikken over voldoende 'water op wielen', dat flexibel kan worden ingezet. Mede gezien de langdurige perioden droogte van de afgelopen jaren en de verwachting dat dit in de toekomst vaker kan optreden is er behoefte aan een robuust systeem.

Snelheid
Wij hebben op cruciale posten 'water op wielen' (Tankwagen Groot – TWG) georganiseerd bij posten. Hierdoor kunnen we snel schakelen en is er op korte afstand voldoende bluswater om mee te starten. In de visie Grootschalig Brandweer Optreden (GBO) zijn gewenste opkomsttijden van 30 minuten voor de eerste eenheid en voor de tweede eenheid 60 minuten.

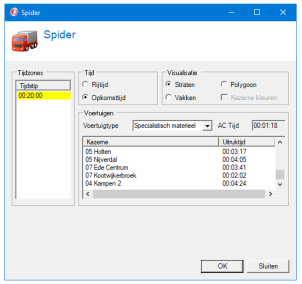
Capaciteit
Dankzij een brede spreiding van 17 voertuigen met een tankinhoud van 16.000 liter bluswater is er altijd minimaal één tankwagen dicht bij een incident gestationeerd. Deze kan direct met de eerste tankautospuit uitrukken. Daarnaast staan bij andere posten 15 watertransportsystemen van 500 meter (WTS-500) en op 4 locaties (Doetinchem, Winterswijk, Apeldoorn-Zuid en Nunspeet) watertransportsysteem van 1.500 meter (WTS-1500).

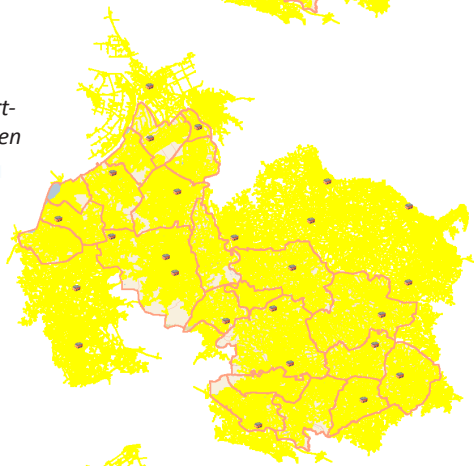
Figuur 23 Opkomsttijd van tankwagen groot (TWG) binnen 20 minuten ('s avonds, 's nachts en in het weekend).

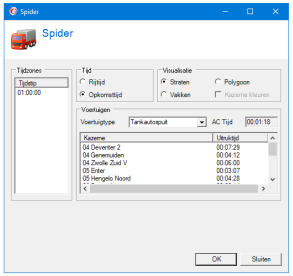

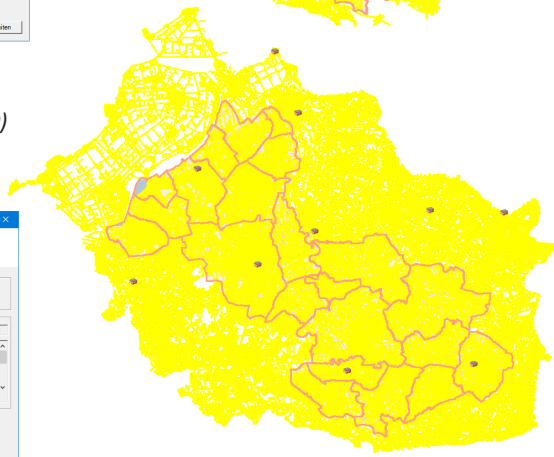
Figuur 24 Opkomsttijd van watertransport-systemen 500 (WTS500) binnen 30 minuten ('s avonds, 's nachts en in het weekend).

Figuur 25 Opkomsttijd van water-transportsystemen 1500 (WTS1500) binnen 60 minuten ('s avonds, 's nachts en in het weekend).

Paraatheid
De bezetting van de watertransportsystemen komt voornamelijk vanuit vrijwilligers op de posten (vrije instroom met vrijwilligers).

Restdekking
Vanwege een grote spreiding van het materieel is de restdekking geborgd.

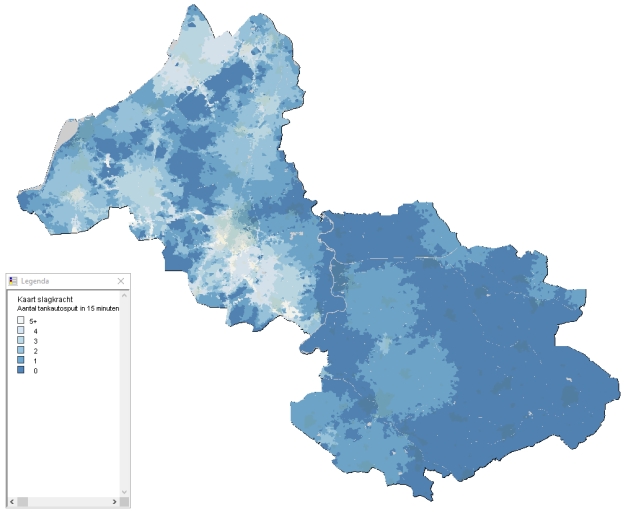
Analyse
Wij kunnen bij vraag naar bluswater voor voldoende materieel en personeel zorgen. Ook hebben we onze voertuigen voldoende gespreid in de regio staan.

Conclusies en aanbevelingen
Onze brandweerzorg voor het taakgebied ‘bluswatertransport’ is op orde. Er is voldoende dekking en slagkracht om incidenten te bestrijden. Er zijn geen maatregelen nodig.

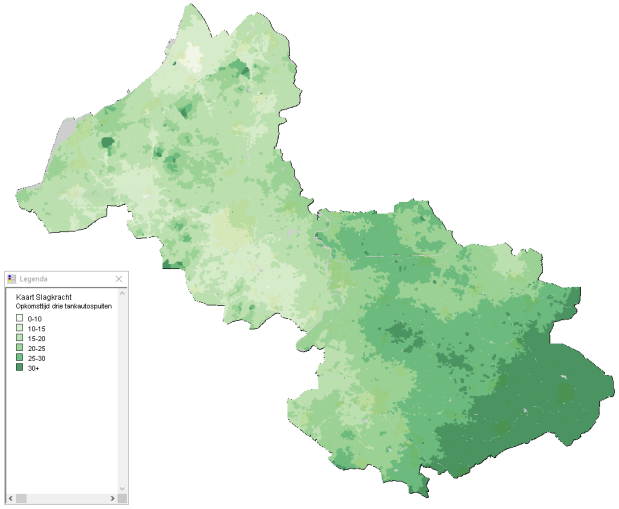
4e. Beoordeling operationele prestaties bij natuurbranden

Snelheid
Eén van onze kerntaken bestaat uit uitrukken naar natuurbranden. Hierbij gaat het om brand in bijvoorbeeld bermen, heide, bossen of akkerbouw (graansoorten). Onze operationele prestatie bij natuurbranden, in relatie tot de risico’s, wordt gewogen aan de hand van snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.

Capaciteit
Wij beschikken, na afronding van project vervanging blusvoertuigen, over 18 combivoertuigen (TS-NB Combi) en 8 specialistische natuurbrand-bestrijdingsvoertuigen. De combivoertuigen kunnen we inzetten bij zowel natuurbranden als woningbranden of in de opschaling bij grote incidenten. Deze voertuigen zijn voorzien van onder andere vierwielaandrijving. De specialistische voertuigen zijn hoofdzakelijk geschikt voor het bestrijden van natuurbranden. Voertuigen zijn voorzien van dak-monitoren waarmee een gerichte blussing al rijdend mogelijk is. Ze hebben ook vierwielaandrijving maar een lichtere variant. Hierdoor zijn ze in het terrein heel wendbaar.

Figuur 26 Opkomsttijd van het aantal natuurbrandbestrijdingsvoertuigen binnen 15 minuten. De donkerste kleur geeft het minst aantal voertuigen weer (0), de lichtste kleur het grootste aantal (5+).

Figuur 27 Opkomsttijd van drie tankautospuiten. De lichte kleur geeft de kortste opkomsttijd weer (0-10 minuten), de donkerste kleur de langste opkomsttijd (30+ minuten).

In het de periode van 1 maart tot halverwege september, wanneer de kans op natuurbrand het grootst is, streven we ernaar de reserve-combivoertuigen die besteld zijn op de posten Vaassen, Nunspeet, Ermelo, Harderwijk en Winterswijk te stallen. Hiermee neemt de capaciteit c.q. slagkracht in de bestrijding van een natuurbrand met ruim 20% toe.

Paraatheid
De bezetting van onze natuurbrandvoertuigen wordt voornamelijk door de vrijwillige posten verzorgd. Stationering van deze voertuigen is opgenomen in het materieelspreidingsplan. Dit beoogt een goede spreiding van de risico's in onze regio. In de directe nabijheid van natuurgebieden zijn veel terreinvaardige voertuigen gestationeerd. Hierdoor kan bij een tijdige alarmering snel een voertuig ter plaatse zijn. Vanuit Meldkamer Oost-Nederland worden, afhankelijk van de weersomstandigheden en de melding van de natuurbrand, twee of vier blusvoertuigen, inclusief operationele leiding, gealarmeerd. Landelijk zijn er geen opkomsttijden bepaald voor natuurbranden.

Restdekking
In de eerste alarmering zullen de eenheden die op relatief korte afstand van de brand gestationeerd zijn worden gealarmeerd. De Algemeen Commandant Brandweer zal ook mee-gealarmeerd worden indien de brand te groot is om in eerste aanleg te blussen. De Algemeen Commandant zal in overleg met de meldkamer de restdekking van het gebied bewaken en geeft waar nodig opdracht tot herpositionering van voertuigen. Een verzoek om interregionale bijstand zal ook gewogen worden op restdekking.

Analyse
Wij kunnen bij een natuurbrand voor voldoende materieel en personeel zorgen. Onze voertuigen staan voldoende verspreid in de regio.

Conclusies en aanbevelingen
Onze brandweerzorg is op orde voor taakgebied 'natuurbrandbestrijding'. Er is voldoende dekking en slagkracht om incidenten te bestrijden. Er zijn geen maatregelen nodig.

4f. Beoordeling operationele prestaties bij incidentbestrijding gevaarlijke stoffen

Een van onze kerntaken bestaat uit het uitrukken naar ongevallen met gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om uitrukken na meldingen van koolmonoxide, maar ook om ongevallen met giftige stoffen bij bedrijven. De operationele prestatie bij ongevallen met gevaarlijke stoffen, in relatie tot de risico's, worden gewogen aan de hand van snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.

In Oost-5-verband is onderzocht wat de mogelijkheden zijn bij het organiseren van gaspakken volgens de landelijke visie Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS). Er zijn verschillende opties uitgewerkt:

- Uitbesteden aan een bedrijf. Dit bleek geen goede optie. Bedrijven kunnen/willen niet alle werkzaamheden uitvoeren. Ook liepen opkomsttijden in verschillende regio's (waaronder die van ons) op tot meer dan 2,5 uur.
- Twee steunpunten in Oost-5.
- Elke regio binnen Oost-5 minimaal één gaspakkenteam.

In Oost-5-overleg is geconcludeerd dat het in stand houden van minimaal één gaspakkenteam per veiligheidsregio de voorkeur heeft. Dit omdat de kennis en vaardigheden dan binnen de regio's blijven en zij gelijkwaardig bijdragen aan de gaspakkentaak.

Basis OntsmettingsEenheid (BOE)
De landelijke visie IBGS stelt het volgende t.a.v. de BOE:
Het specialisme ontsmetting is (inter)regionaal op basis van het risicoprofiel belegd. Bij een beperkt aantal slachtoffers (<10) kan de basis ontsmettingseenheid ingezet worden.

Intussen kunnen slachtoffers door een tankautospuit met de aanwezige middelen ontsmet worden. De basis ontsmettingseenheid kan tevens de ingezette brandweereenheden met persoonlijke beschermingsmiddelen zodanig ontsmetten dat hulpverleningspersoneel veilig uit het pak kan.

Deze eenheid speelt op lokale schaal een rol in de arbeidshygiënische ontsmetting van eenheden. De opkomsttijd van de basis ontsmettingseenheid is afhankelijk van het (inter)regionaal samenwerkingsverband. Het regionaal risicoprofiel biedt aanknopingspunten voor de gewenste opkomsttijd voor deze eenheden in de regio. Eén BOE is voldoende op de interregionale schaal van Oost-5. Er is gekozen voor de locatie Apeldoorn-Centrum in verband met de centrale ligging, de paraatheid van het beroepspersoneel en de combinatie met de gaspakken (BOE en GOE) die op dezelfde post zijn gestationeerd (alle kennis binnen één post).

Grootschalige OntsmettingsEenheid (GOE)
In de landelijke visie IBGS staat het volgende m.b.t. de GOE:
Bij grote aantallen slachtoffers dienen de landelijke grootschalige ontsmettingseenheden ingezet te worden. Zij kunnen ingezet worden om capaciteit te leveren voor de ontsmetting, ook kunnen ze ingezet worden om kennis en expertise te leveren (bij standaardafwijking). De opkomsttijd van de GOE is maximaal 2 uur na alarmering en heeft een capaciteit van 90 slachtoffers per uur. Intussen kunnen slachtoffers op een afgezonderde locatie worden ondergebracht.

Wij zijn één van de zes veiligheidsregio's in Nederland die de grootschalige ontsmettingstaak toebedeeld hebben gekregen.

Snelheid
De inzet bij kleinschalige ongevallen met gevaarlijke stoffen wordt in eerste instantie afgehandeld door de tankautospuit. Deze eenheid kan zich bij laten staan door bijvoorbeeld een gaspakkenteam en/of schuimbluseenheid. In tegenstelling tot de andere specialistische taken is voor de IBGS-taak geen opkomsttijd vastgesteld.

Capaciteit
Onze brandweer is in staat om voldoende capaciteit te organiseren voor de bestrijding van incidenten waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

Paraatheid en werkdruk
De BOE en GOE worden bemenst met een springbezetting van het beroepspersoneel van post Apeldoorn-Centrum. Hierbij maakt de bemanning de keuze tussen de eenheid waarmee wordt uitgerukt, afhankelijk van het incident. Het lage aantal uitrukken in combinatie met een relatief laag risico op dergelijke incidenten maakt een vaste bezetting niet nodig. De paraatheid van de BOE en GOE is daarmee op orde.

Analyse
Onze dekking en paraatheid bij incidenten met gevaarlijke stoffen is op orde.

Conclusies en aanbevelingen
Onze brandweerzorg op het taakgebied ‘incidentbestrijding gevaarlijke stoffen’ is op orde. Er is voldoende dekking en slagkracht om incidenten te bestrijden. Er zijn geen maatregelen nodig.

4g. Beoordeling operationele prestatie van Redding Groot Vee

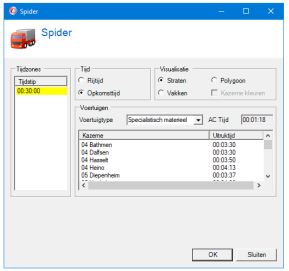
In het vorige dekkings- en spreidingsplan is melding gemaakt van de projectopdracht om onderzoek te doen naar het onderwerp Redding Groot Vee (RGV). Naast allerlei aanbevelingen op het gebied van materieel, uitrusting en procedures is ook gekeken naar de gewenste opkomsttijd. Dit op basis van de aanwezige vee intensiteit en ervaringen van betrokken posten. De uitkomsten zijn gebruikt in het uitgangspunten document Spreidingsplan VNOG. Conclusie is dat met 7 RGV–eenheden verspreid door de regio, VNOG voldoende capaciteit voorhanden heeft.

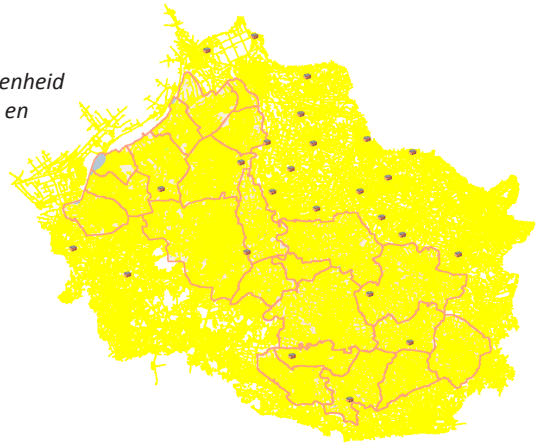
De opkomsttijd voor de Redding Groot Vee is bepaald op 30 minuten.

Snelheid
Voor het redden van groot vee is geen wettelijke opkomstnorm bepaald. VNOG hanteert een streeftijd van 30 minuten. Een voertuig is altijd ondersteunend aan een tankautospuit, daarvan weten we dat deze in 99% van de regio binnen 18 minuten ter plaatse kan zijn. Na levering (verwachting medio 2025) van de RGV-eenheden worden deze geplaatst op de posten Genderingen, Lichtenvoorde, Ruurlo, Wehl, Elspeet, Oene en Klarenbeek.

In onderstaande visualisatie is een weergegeven in welk deel van de regio binnen 30 minuten een RGV-eenheid ter plaatse kan zijn.

Figuur 28 Opkomst redding groot vee eenheid binnen 30 minuten (’s avonds, ’s nachts en in het weekend).

Werkdruk
We zien een redelijk stabiel aantal inzetten in agrarisch gebied of zelfs een lichte daling. Er is geen aanleiding om te zoeken naar mogelijkheden om de werkdruk te verlagen. Deze wordt als beheersbaar beschouwd.

Analyse
De huidige spreiding van de RGV-eenheden sluit aan bij de risico's in de regio en de daarop afgestemde streefwaarde voor de opkomsttijd. Wij zijn in staat om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij redding van vee.

Conclusie en aanbeveling
De spreiding van de zeven RGV-eenheden voldoet. Er is voldoende dekking en capaciteit om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij redding van groot vee. Op basis van het risicoprofiel zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

4h. Beoordeling operationele prestatie van Schuimblusvoertuigen

Gelet op de 3 scenario's in het thema technologische omgeving (pagina 10) is er een risico op het ontstaan van incidenten met gevaarlijke stoffen. Schuimblusvoertuigen (SB) hebben de capaciteit om branden te doven door een dikke schuimlaag te creëren die de zuurstoftoevoer naar het vuur afsnijdt en het koelt. Dit type blusvoertuig is vooral effectief bij vloeistofbranden en kan voorkomen dat brandbare vloeistoffen verder verspreiden. Deze voertuigen zijn essentieel voor het bestrijden van grote industriële branden, zoals die in chemische fabrieken en opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen en of energiedragers.

Snelheid
Voor de inzet van een SB is geen wettelijke opkomstnorm bepaald. VNOG hanteert een streeftijd van 60 minuten. Een voertuig is altijd ondersteunend aan een tankautospuit, daarvan weten we dat deze in 99% van de regio binnen 18 minuten ter plaatse kan zijn. Gelet op de uitgestrektheid van de regio zijn 3 SB's nodig om hierin te kunnen voorzien. In het uitgangspunten document Spreidingsplan VNOG is bepaald dat deze voertuigen geplaatst worden op de posten Elburg, Twello en Varsseveld.

Alle tankautospuiten zijn voorzien van een kleine hoeveelheid schuim om kleine vloeistofbranden (denk aan autobrand met uitloop van benzine) te kunnen bestrijden.

Werkdruk
De aantallen inzetten met schuim is relatief laag. Er is geen aanleiding om te zoeken naar mogelijkheden om de werkdruk te verlagen. Deze wordt als beheersbaar beschouwd.

Analyse
De huidige spreiding van de SB-eenheden sluit aan bij de risico's in de regio en de daarop afgestemde streefwaarde voor de opkomsttijd. Wij zijn in staat om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij de bestrijding

Conclusie en aanbeveling
De spreiding van de drie SB-eenheden voldoet. Er is voldoende dekking en capaciteit om binnen afzienbare tijd capaciteit te organiseren om te ondersteunen bij bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen met blusschuim. Op basis van het risicoprofiel zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

BIJLAGE 5
AANDACHTSOBJECTEN

Op basis van de methode en beoordeling van de dekking zijn binnen ons werkgebied aandachtsobjecten aanwezig. De objecten hebben onderstaande functies. In voorkomende gevallen kan het geval zijn dat een object tot meerdere categorieën hoort.

1 Oude binnenstad. Het betreft hier objecten van het jaar 1900 of ouder.
2 Gebouwen voor slapende, niet-zelfredzame personen:
   - Gezondheidzorg: verpleeg- en verzorgingsinstellingen, ziekenhuizen, categorale woonvormen, gehandicaptenzorg en revalidatiecentra.
   - Celfunctie.
3 Woongebouwen hoger dan 20 meter. Hoogbouw, zoals kantoorpanden, valt volgens deze methode niet onder ‘woongebouwen hoger dan 20 meter’.
4 Portiekwoningen in een portiekflat.

Voor deze objecten geldt volgens de GGO-methodiek een opkomsttijd van maximaal 10 minuten. Dit wordt momenteel niet behaald door de brandweer. Hieronder geven wij weer op welke wijze wij beleidsmatig de mate van (brand)veiligheid beïnvloeden in de geclusterde aandachts-objecten. Zoals in processtap 3 beschreven hanteren wij een risicogerichte werkwijze. Deze zetten we in de komende beleidsperiode voort.

1. Oude binnenstad

Binnen VNOG zijn zeven concentraties van objecten binnen het thema ‘oude binnenstad’. Dit objecttype krijgt bijzondere aandacht, omdat een concentratie van dit objecttype leidt tot mogelijke problemen met veilige ontvluchting bij brand. Dit incidentscenario is ook opgenomen in regionaal risicoprofiel 2025-2028, onder scenario ‘Brand in dichte binnenstad’. Passend bij de typering van deze aandachtsobjecten gaat het hier niet om een nieuw risico. In 2022 zijn alle woningen in oude binnensteden en kernen onderdeel geweest van de Vluchtsleutelcampagne, gericht op veilig vluchten bij brand. Komende beleidsperiode wordt onderzocht of het spreidingsgebied van de campagne uit 2022 overeenkomt met de nieuwe berekening uit dit dekkings- en spreidingsplan. De campagne wordt alsnog uitgerold in de gebieden die zijn gemist. Overwogen wordt om een herhalingscampagne te organiseren in de gebieden van 2022.
Bereikbaarheid en toegankelijkheid voor hulpdiensten is in dit soort gebieden van belang. De huidige werkprocessen van risicobeheersing en brandweerzorg in combinatie met de gemeenten dragen bij aan een optimale informatiepositie.

2. Gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen

Gezondheidszorg
Gezondheidszorgobjecten zijn objecten voor slapende, niet-zelfredzame personen. Wij hebben bijzondere aandacht voor dit soort objecten.
In verband met de verminderde zelfredzaamheid in onze regio is hier in potentie een hoger risico op slachtoffers bij brand. Wij willen in adviesprocessen vanuit gemeenten dan ook volledig en vroegtijdig betrokken zijn. Van deze objecten is een groot gedeelte voorzien van een doormelding van het brandalarm naar de hulpdiensten. Hiermee wordt een snelle alarmering bij brand geborgd.

Celfuncties
In onze regio zijn geen objecten met een celfunctie die vanuit de berekende opkomsttijden/dekkings- en spreidingsplan als aandachtsobject naar voren komen. Wij zien dit objecttype als hoogrisico-object. Wij willen in adviesprocessen vanuit gemeenten dan ook volledig en vroegtijdig betrokken zijn.

3. Hoge woongebouwen

In onze regio zijn 23 hoge woongebouwen vanuit het dekkings- en spreidingsplan als aandachtsobject naar voren gekomen. Wij zien dit objecttype als middenrisico-object. Wij willen in adviesprocessen vanuit gemeenten
dan ook vroegtijdig betrokken zijn om te kunnen adviseren over het risico.

In 2024 zijn in onze regio alle woningen hoger dan 13 meter onderdeel geweest van de Vluchtsleutelcampagne, ter ondersteuning van het veilig vluchten bij brand.

4. Portiekwoningen

In onze regio zijn circa 500 portiekwoningen vanuit het dekkings- en spreidingsplan als aandachtsobject naar voren gekomen. Wij zien dit objecttype als middenrisico-object. Wij willen in adviesprocessen vanuit gemeenten dan ook vroegtijdig betrokken zijn om te kunnen adviseren over het risico.

In 2024 zijn in onze regio alle woningen hoger dan 13 meter (waaronder portiekwoningen) onderdeel geweest van de Vluchtsleutelcampagne, ter ondersteuning van het veilig vluchten bij brand.

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

GHOR Noord- en Oost-Gelderland

BRANDWEER Noord- en Oost-Gelderland

HATTEM OLDEBROEK HEERDE ELBURG EPE HARDERWIJK NUNSPEET
ERMELO PUTTEN APELDOORN VOORST LOCHEM ZUTPHEN
BRUMMEN BRONCKHORST BERKELLAND OOST GELRE WINTERSWIJK
DOETINCHEM AALTEN MONTFERLAND OUDE IJSSELSTREEK